

Opbrengsten van digitaal afstandsonderwijs

Tussenrapportage

November 2025

Ton Klein, Pauline van Eck, Marijn Vleeskens, Deniz Parlayan (Oberon)

Timon de Boer, Sonja Kleter, Laura Smulders (Dialogic)

Karen Paardekooper-Lim (O21)

Inhoudsopgave

1	Introductie.....	3
1.1	Achtergrond.....	3
1.2	Leeswijzer	6
2	Onderzoeksvragen en methode	7
2.1	Onderzoeksvragen.....	7
2.2	Onderzoeksmethoden	8
3	Beschrijving subsidieplannen en startgesprekken.....	10
3.1	Algemeen beeld.....	10
3.2	Doelgroepen	12
3.3	Doelen en aanpak	13
3.4	Monitoring en evaluatie	15
3.5	Samenwerkingspartners	16
3.6	Fase van uitvoering.....	16
4	Afsluitende reflecties.....	18
Bijlage 1	Coalitieportretten	21
	Coalitie Drenthe	21
	Coalitie Flevoland.....	23
	Coalitie Friesland.....	25
	Coalitie Gelderland	27
	Coalitie Groningen	29
	Coalitie Limburg	31
	Coalitie Noord-Holland Noord	33
	Coalitie Noord-Holland Zuid.....	35
	Coalitie Oost-Brabant.....	37
	Coalitie Overijssel-Oost.....	39
	Coalitie Overijssel-West	41
	Coalitie Utrecht	43
	Coalitie West-Brabant	45
	Coalitie Zeeland.....	47
	Coalitie Zuid-Holland Noord.....	49
	Coalitie Zuid-Holland Zuid.....	51

1 Introductie

1.1 Achtergrond

Kinderen hebben recht op onderwijs. Het onderwijs heeft de opdracht ervoor te zorgen dat zij zich kunnen ontwikkelen en deelnemen aan de samenleving. Voor sommige kinderen is het niet goed mogelijk om onderwijs op een school te volgen. Vormen van digitaal onderwijs en afstandsonderwijs kunnen in die situatie een oplossing bieden. Van ‘digitaal afstandsonderwijs’ is sprake wanneer onderwijs niet op school maar online op afstand wordt verzorgd, zonder fysieke aanwezigheid van een leraar in de nabijheid van een leerling (OCW, 2022).

In de afgelopen decennia is in Nederland ruime ervaring opgedaan met digitaal afstandsonderwijs voor leerlingen die tijdelijk niet naar school kunnen of thuis moeten blijven, bijvoorbeeld vanwege ziekte of schoolangst. De verschillende mogelijkheden van digitaal afstandsonderwijs zijn echter nog weinig in de praktijk verkend. Een voorbeeld hiervan is de inzet van deze vorm van onderwijs voor kinderen en jongeren die thuis zitten. Hoewel de schattingen over het aantal thuiszittende kinderen en jongeren uiteenlopen, moet er rekening mee worden gehouden dat circa 15.000 leerlingen thuiszitten zonder onderwijsprogramma en zonder uitzicht op snelle terugkeer naar de eigen, fysieke school (Balans, 2020).

Eerder onderzoek

Begin 2024 is door Oberon, Dialogic en Serendip een onderzoek naar de toepasbaarheid van (digitaal) afstandsonderwijs voor (dreigende) thuiszittende kinderen en jongeren verschenen. Het onderzoek heeft de vorm van een literatuurstudie en geeft inzicht in wat er bekend is over de inzet, randvoorwaarden en opbrengsten van digitaal afstandsonderwijs voor (dreigende) thuiszittende kinderen en jongeren. Onderwijsinstellingen die aanpakken voor digitaal afstandsonderwijs willen inzetten, kunnen deze studie gebruiken ter inspiratie (Suijkerbuijk et al., 2024).

Uit het zojuist genoemde onderzoek blijkt dat niet alle leerlingen in gelijke mate van digitaal afstandsonderwijs profiteren. De meeste leerlingen leren bij afstandsonderwijs zelfs minder dan bij regulier onderwijs op school. Een uitzondering hierop zijn (groepen) leerlingen met specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften die zich op hun school minder goed voelen. Het gaat bijvoorbeeld om leerlingen met kenmerken van (hoog)begaafdheid, leerproblemen, gedragsproblemen en/of prikkelgevoeligheid die voor verschillende ontwikkelingsgebieden meer baat lijken te hebben bij afstandsonderwijs dan onderwijs op school (zie ook Bakx et al., 2020).

Voor leerlingen die gedeeltelijk of helemaal niet meer naar school gaan, zou digitaal afstandsonderwijs dus een (tijdelijke) oplossing kunnen zijn. Tegelijkertijd is er nog veel onbekend over wanneer en voor wie digitaal afstandsonderwijs wel en niet werkt. Uit het onderzoek naar de toepasbaarheid van onderwijs op afstand blijkt echter dat er geen aanwijzingen zijn voor één aanpak die het beste werkt voor thuiszittende kinderen en jongeren. Daarvoor zijn de kenmerken en behoeften van deze groep te divers. Ook zijn er maar weinig initiatieven met een curatieve inzet van afstandsonderwijs voor thuiszitters.

Om beter zicht te krijgen op de mate waarin de verschillende aanpakken voor digitaal afstandsonderwijs doeltreffend zijn in de ondersteuning van thuiszittende leerlingen, is een van de aanbevelingen uit dit onderzoek (Suijkerbuijk et al., 2024) om praktijkinitiatieven op dit gebied te flankeren met opbrengstgericht onderzoek. Op die manier kunnen scholen, samenwerkingsverbanden en onderzoekers in samenwerking bijgedragen aan verdere kennisontwikkeling over de effecten en werkzame elementen van digitaal onderwijs voor thuiszittende leerlingen.

Subsidieregeling Digitale school

Om voor de doelgroep thuiszittende leerlingen beter zicht te krijgen op de opzet, uitvoerbaarheid en opbrengsten van digitaal afstandsonderwijs, werkt het ministerie van OCW samen met Kennisnet aan het *Actieprogramma Digitale school*.¹ Onderdeel hiervan is de subsidieregeling *Digitale school 2024* die is ingericht om een landelijk dekkend netwerk te stimuleren van scholen die gespecialiseerd zijn in het geven van digitaal afstandsonderwijs aan leerlingen die door lichamelijke en/of psychische oorzaken niet naar school gaan.² Het gaat hierbij om bestaande scholen die, naast hun reguliere onderwijsaanbod, maatwerk op afstand bieden aan een specifieke doelgroep in hun regio. Deze voorzieningen worden aangeduid als digitale schoolvoorzieningen.

De subsidie kon aangevraagd worden door 'coalities' die een digitale schoolvoorziening wilden opzetten of uitbreiden. Een coalitie bestaat minimaal uit het bevoegd gezag van een school en twee nabijgelegen samenwerkingsverbanden passend onderwijs en kan worden aangevuld met andere partners zoals scholen voor regulier of gespecialiseerd onderwijs, gemeenten of jeugdzorg. Een samenwerkingsverband mag slechts aan één coalitie deelnemen. Binnen de coalitie treedt de penvoerder op namens het bevoegd gezag van de school.

De subsidie kon worden ingezet voor zowel de oprichting als de uitbreiding van een digitale voorziening. De exacte invulling is aan de coalities, mits deze zich richt op vier kernprincipes: (1) les op afstand, (2) deelname aan een groep, (3) perspectief op terugkeer, en (4) maatwerk. Ook hybride vormen zijn daarbij mogelijk.

Tussen augustus en september 2024 kregen coalities de gelegenheid om zich te vormen en een subsidieaanvraag in te dienen. In december volgde het besluit over de aanvragen en werd het eerste deel van de subsidie uitgekeerd. Vervolgens zijn de coalities gestart met het schrijven van een plan van aanpak. De officiële kick-off vond plaats op 31 januari 2025, gevolgd door zes themasessies. De eerste twee sessies waren gericht op het schrijven van het plan van aanpak, dat in april 2025 moest worden ingeleverd. De overige sessies gingen over privacy (2) en onderzoek (2). Op 12 mei 2025 vond een aparte bijeenkomst plaats voor projectleiders van de coalities. De ingediende plannen zijn door DUS-I en het ministerie van OCW beoordeeld aan de hand van vastgestelde beoordelingskaders. Waar nodig mochten plannen eenmaal worden aangepast, waarna de definitieve beoordeling plaatsvond in de periode tot juli 2025.

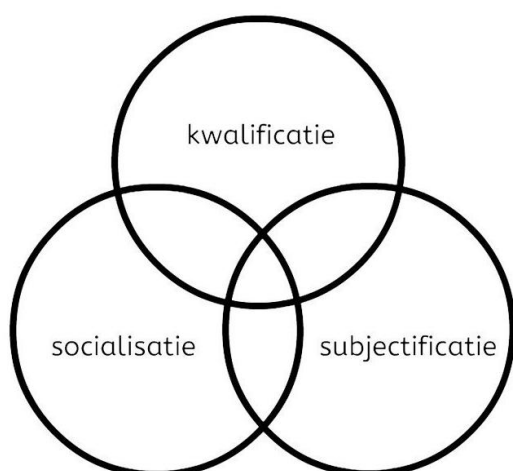
Drie functies en doeldomeinen van onderwijs

In het regulier onderwijs wordt continu gewerkt aan *kwalificatie*, *socialisatie* en *subjectificatie* (Biesta, 2012). Met de subsidieregeling *Digitale school* wordt toegewerkt naar een situatie waarin digitaal afstandsonderwijs onderdeel wordt van het regulier onderwijsaanbod. Dit betekent dat digitaal afstandsonderwijs moet voldoen aan eisen voor regulier onderwijs, zodat ook leerlingen die thuiszitten goed onderwijs krijgen. Om dit te borgen in de plannen van de coalities is het werken aan de drie functies en doeldomeinen van onderwijs opgenomen in de subsidievoorwaarden. Biesta spreekt van functies omdat onderwijs in deze drie gebieden opereert. Hij spreekt ook van doeldomeinen omdat er in de vormgeving en de uitvoering van onderwijs aandacht voor deze gebieden moet zijn. De drie domeinen staan niet los van elkaar, maar zijn met elkaar verweven: ze vullen elkaar aan en hangen nauw samen (zie Figuur 1). Gezamenlijk geven zij richting aan het onderwijs.

¹ https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?did=2023D50389&id=2023Z20554
<https://www.lesopafstand.nl/digitale-school/>

² Subsidieregeling *Digitale school 2024*, zie ook <https://www.dus-i.nl/subsidies/digitale-school>

Figuur 1. De drie functies en doeldomeinen van het onderwijs

Kwalificatie gaat over de rol van het onderwijs in het verwerven van kennis, vaardigheden en houdingen (kennen en kunnen). Daarbij gaat het over manieren waarop het onderwijs personen kwalificeert en hen in staat stelt iets te doen, ‘de toerusting’ die nodig is. *Socialisatie* gaat over de manier waarop men leerlingen wegwijst in de wereld en de oriëntatie die hen hierbij geboden wordt. De functie heeft te maken met de manieren waarop leerlingen via onderwijs deel worden van bepaalde sociale, culturele en politieke ordes. Bij algemeen vormend onderwijs gaat het om oriëntatie op het toekomstige leven in de samenleving, wat altijd het persoonlijk leven, het werkleven en het maatschappelijk leven omvat; in het beroepsonderwijs staat hier allereerst oriëntatie op de beroepspraktijk centraal. *Subjectificatie* draait om het uitdagen van leerlingen en het aanmoedigen om een volwassen rol in de wereld te willen innemen. Het gaat om het ondersteunen en bevorderen van de ‘volwassen zelfstandigheid’ (of zelfstandige volwassenheid) van de leerling en student, zodat deze zelf blijft oordelen, kritische vragen blijft stellen en verantwoordelijkheid wil en kan nemen voor het eigen handelen. Subjectificatie betreft daarmee “een scala aan persoonlijke kwaliteiten die niet alleen gericht zijn op wie het individu is, maar ook op wat het individu is en hoe het individu is; een kwestie die altijd ook betrekking heeft op de relaties tussen het individu en de ander” (Biesta, 2011). Biesta stelt dat kwalificatie en socialisatie ten dienste staan van subjectificatie. Dit is het principe van het ‘flipped curriculum’ (Biesta, 2018).

Flankerend onderzoek

In april 2025 dienden zestien coalities verdeeld over Nederland een plan van aanpak in voor de inzet van de subsidieregeling Digitale school in hun regio. Zij geven elk op een eigen manier invulling aan digitaal afstandsonderwijs, op basis van gekozen doelen, doelgroep en de regionale context. Gezamenlijk vertegenwoordigen de zestien coalities het grootste deel van het land, waarbij sommige coalities ook onderling samenwerken. In Figuur 2 is de geografische spreiding van de coalities visueel weergegeven.

Figuur 2. Geografische verdeling van coalities. Bron: Kennisnet

Het huidige onderzoek naar de opbrengsten van digitaal afstandsonderwijs volgt gedurende de gehele subsidieperiode deze zestien bovenregionale digitale schoolvoorzieningen (coalities). Daarbij werken onderzoekers nauw samen met de coalities, om een bijdrage te leveren aan verdere kennisontwikkeling met betrekking tot effecten en werkzame elementen van digitaal afstandsonderwijs voor thuiszittende leerlingen.

Eerste tussenrapportage

Voor u ligt het tussentijdse rapport dat de onderzoekers hebben opgesteld in het najaar van 2025. Aangezien de definitieve plannen van aanpak van de coalities pas in juli 2025 zijn beoordeeld, waren veel coalities nog niet toe aan uitvoering van hun plannen. Daarom is het te vroeg om al uitspraken te doen over de opbrengsten van digitaal afstandsonderwijs. Het onderzoeksrapport heeft om deze reden het karakter van een plananalyse, waarin systematisch is onderzocht wat de coalities van plan zijn met de subsidie. Daarvoor zijn de plannen van alle coalities geanalyseerd en is met elke coalities een startgesprek gevoerd.

1.2 Leeswijzer

Naast deze introductie bevat het rapport drie hoofdstukken. Hoofdstuk 2 bevat een weergave van de onderzoeksvragen en een beschrijving van de onderzoeksmethoden. In hoofdstuk 3 presenteren we de uitkomsten van de analyse van de subsidieplannen en de startgesprekken. We schetsen hierin een algemeen beeld van de coalities, de doelgroepen, aanpakken, doelstellingen en de monitoring daarvan, evenals de samenwerkingspartners en de fase van uitvoering waarin coalities zich bevinden. We sluiten af met enkele reflecties in hoofdstuk 4.

2 Onderzoeksvragen en methode

2.1 Onderzoeksvragen

De centrale onderzoeksvraag voor het volledige onderzoek naar de opbrengsten van digitaal afstandsonderwijs luidt als volgt:

Op welke manier zijn context, input en procesuitvoering van digitaal afstandsonderwijs van invloed op de opbrengsten voor thuiszittende kinderen en jongeren?

Deze overkoepelende onderzoeksvraag is uitgewerkt in verschillende deelvragen, die zich richten op de input, het proces, de context en de uitkomsten van digitaal afstandsonderwijs. In deze tussenrapportage staan onderzoeksvragen 1 (de input), en 3 (de context) centraal.

- 1. Wat is de opzet van het digitaal afstandsonderwijs (input)**
 - a. Wat is het achterliggende motief en welke visie en ambitie liggen ten grondslag aan het digitaal afstandsonderwijs?
 - b. Op welke wijze is het afstandsonderwijs oorspronkelijk vormgegeven?
 - c. Voor welke organisatorische vorm is gekozen?
 - d. In welke mate wordt er voldaan aan de randvoorwaarden: visie, deskundigheid, inhoud en toepassingen, en infrastructuur?
- 2. Hoe verloopt de implementatie en uitvoering van digitaal afstandsonderwijs? (het proces)**
 - a. Hoe verloopt de implementatie in de praktijk?
 - b. Welke knelpunten en succesfactoren worden ervaren en wat is het effect hiervan?
 - c. Wat zijn de ervaringen van coalities en hun relevante stakeholders?
- 3. Hoe ziet de context eruit waarbinnen uitvoering wordt gegeven aan digitaal afstandsonderwijs en welke partijen zijn hier op welke manier bij betrokken? (de context)**
 - a. Hoe zien de thuissituatie en de schoolsituatie eruit? Wat is hiervan de invloed op het afstandsonderwijs?
 - b. Wat is de rol van andere betrokken partijen?
- 4. Wat zijn de opbrengsten van digitaal afstandsonderwijs en welke verklarende en werkzame factoren zijn van invloed op de ontwikkeling van (individuele of groepen) leerlingen qua cognitieve schoolprestaties, socialisatie en subjectificatie? (de uitkomsten)**
 - a. Hoe stromen leerlingen die hebben deelgenomen aan digitaal afstandsonderwijs door in hun verdere schoolloopbaan, in vergelijking met vergelijkbare niet-deelnemers?
 - b. Welke verschillen kunnen we onderscheiden tussen verschillende vormen van digitaal afstandsonderwijs en verschillende groepen leerlingen?
 - c. Wat is het mogelijke effect van de opzet en implementatie op opbrengsten?
- 5. Wat zijn de ervaringen die deelnemende scholen, leraren, zorgbegeleiders, leerlingen en ouders tijdens de onderzoeksperiode met digitaal afstandsonderwijs hebben opgedaan? (de uitkomsten)**
 - a. Wat zijn knelpunten en succesfactoren? Hoe relateren deze aan context en opzet van het digitaal afstandsonderwijs?

2.2 Onderzoeksmethoden

De bevindingen uit de analyse van de subsidieplannen en startgesprekken met coalities worden in deze tussenrapportage gepresenteerd. Op basis van de onderzoeksactiviteiten hebben we voor elke coalitie een coalitieportret opgesteld en in kaart gebracht op welke wijze zij invulling (zullen gaan) geven aan digitaal afstandsonderwijs voor thuiszittende leerlingen. Daarnaast hebben we een beschrijvingskader opgesteld, waarin voor elke coalitie relevante kenmerken zijn genoteerd.

Analyse subsidieplannen en ontwikkeling beschrijvingskader

Het onderzoek is in juni 2025 gestart met een analyse van de subsidieplannen die elke coalitie heeft opgesteld. Doel van de analyse was om inzicht te krijgen in diverse factoren, waaronder de samenstelling van de doelgroep, de aanpak per coalitie en de vastgestelde doelen en hulpmiddelen om deze te bereiken. Op basis van de eerste analyses is een beschrijvingskader ontwikkeld waarin de belangrijkste componenten zijn opgenomen: doelgroep, doelen per doeldomein, aanpak, digitale lesmiddelen, ondersteuning, monitoring en samenwerking in het kader van het onderzoek. Dit beschrijvingskader is voor iedere coalitie ingevuld op basis van het betreffende subsidieplan en is aangevuld met informatie uit de startgesprekken. Dit biedt de mogelijkheid om centrale kenmerken, overeenkomsten en verschillen tussen coalities en interventies te onderscheiden.

Startgesprekken

Na de analyse van de subsidieplannen zijn startgesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van de coalities. Deze gesprekken vonden plaats in de periode juli tot en met oktober 2025. Iedere coalitie kreeg hiervoor een vaste contactpersoon uit het onderzoeksteam toegewezen, die het gesprek leidde en ook gedurende de rest van de looptijd van het onderzoek contactpersoon blijft. De startgesprekken dienden een tweeledig doel: enerzijds om kennis te maken met de coalities en de verwachtingen rondom het onderzoek af te stemmen, en anderzijds om eventuele hiaten uit de plananalyse te verhelderen en verdiepend inzicht te krijgen in benodigde informatie. De gesprekken zijn gevoerd aan de hand van een gespreksleidraad, die vooraf is afgestemd met de opdrachtgever. De verkregen informatie is gebruikt om het beschrijvingskader verder aan te vullen en zo een zo compleet mogelijk beeld te vormen van de plannen van de coalitie.

Coalitieportretten

Om op casusniveau inzichtelijk te krijgen op welke wijze invulling wordt gegeven aan digitaal afstandsonderwijs voor thuiszittende leerlingen, hoe de uitvoering verloopt en hoe de gekozen aanpak van invloed zal zijn op de opbrengsten voor leerlingen op basis van de doeldomeinen, is er voor iedere coalitie een portret opgesteld. Dit coalitieportret is gebaseerd op zowel het subsidieplan als de informatie die uit de startgesprekken naar voren kwam. De coalities hebben daarnaast hun eigen portret tegen gelezen en geaccordeerd.

Analyse typologie

Om een algemeen beeld te kunnen vormen van de coalities en waar zij op dit moment staan, is er op basis van de bevindingen uit de subsidieplannen en de startgesprekken een categorisering gemaakt van de coalities. Daarbij zijn de coalities aan de hand van een kwalitatieve analyse gescoord op de volgende domeinen (zie Tabel 1):

Tabel 1: Domeinen waarop coalities zijn gescoord i.h.k.v. de typologie

Domein	Antwoordmogelijkheden
Schoolbestu(u)r(en) betrokken	▪ Ja (aantal) ▪ Nee
Samenwerkingsverband(en) betrokken	▪ Ja (aantal) ▪ Nee
Overige partners	▪ Ja (soort) ▪ Nee
Voorloper (zelf aangegeven door coalitie)	▪ Ja ▪ Nee
Bestaand (digitaal) aanbod voor thuiszittende leerlingen	▪ Ja (toelichting) ▪ Nee
Zijn er al concrete plannen?	▪ Ja ▪ Deels ▪ Nee
Doelgroep (po/vo)	▪ Po ▪ Vo ▪ Po/vo
Hoofddoel	▪ Nieuw aanbod creëren ▪ Uitbreiden/verankeren van bestaand digitaal aanbod ▪ Uitbreiden van niet-digitaal aanbod met digitale component
Voornaamste activiteiten/resultaten	▪ Toolkit ▪ Digitale schoolvoorziening ▪ Hybride schoolvoorziening
Soort schoolvoorziening	▪ Hybride ▪ Digitaal
Soort aanpak	▪ Preventief of curatief
Onderzoek naar doelgroep	▪ Ja ▪ Nee

Op basis van de indeling op deze domeinen, zijn verschillende typering van aanpakken verkend, en is uiteindelijk gekomen tot een typologie om de variatie tussen coalities goed in beeld te kunnen brengen. De coalities zijn opgedeeld in de volgende categorieën: (1) voorlopers met bestaand digitaal aanbod, (2) voorlopers met bestaand niet-digitaal aanbod, (3) coalities met concrete plannen voor digitaal afstandsonderwijs en (4) coalities in de verkennende fase. Gedurende het onderzoek brengen we de voortgang en herindeling van de coalities op deze typologie verder in kaart.

3 Beschrijving subsidieplannen en startgesprekken

In dit hoofdstuk schetsen we een algemeen beeld van de subsidieplannen en de startgesprekken met de coalities (paragraaf 3.1). Hierna gaan we in op de beoogde doelgroepen van de coalities (paragraaf 3.2), de doelen die coalities hebben gesteld (paragraaf 3.3). Verder gaan we in op plannen rondom monitoring en evaluatie (paragraaf 3.4), samenwerkingspartners (paragraaf 3.5) en de fase van uitvoering waarin coalities zich momenteel bevinden (paragraaf 3.6).

3.1 Algemeen beeld

In Bijlage 1 is van elk van de zestien coalities een portret geschetst op basis van de plannen van aanpak en het startgesprek dat onderzoekers voerden met de coalitie. In de portretten wordt steeds kort beschreven hoe de coalitie is ontstaan, wat de doelgroep en doelen zijn en welke activiteiten de coalitie van plan is in te zetten om de doelen te bereiken. Ook bespreken we de plannen rondom monitoring en evaluatie van de coalitie.

Als we kijken naar de plannen van de verschillende coalities en de huidige stand van zaken (oktober 2025), kunnen we vier verschillende groepen coalities onderscheiden. Deze vier categorieën zijn te vinden in Tabel 2 en worden daaronder in meer detail uitgelegd.

Tabel 2: Typologie van coalities op basis van subsidieplannen en startgesprekken

Categorie	Coalities
Voorlopers met bestaand digitaal aanbod op afstand of hybride	Gelderland Oost-Brabant Zeeland Flevoland Overijssel-West
Voorlopers met bestaand niet-digitaal aanbod in aparte voorzieningen	Limburg Utrecht
Coalities met concrete plannen voor digitaal aanbod op afstand of op locatie	Friesland Noord-Holland-Noord Noord-Holland Zuid
Coalities in de verkennende fase	Drenthe Groningen Overijssel-Oost West-Brabant Zuid-Holland Noord Zuid-Holland Zuid

Voorlopers met bestaand digitaal aanbod op afstand of hybride

Een vijftal coalities biedt al digitaal afstandsonderwijs voor thuiszittende leerlingen aan in de regio. Deze coalities zijn daarmee koplopers binnen het actieprogramma Digitale school. Er is ervaring en expertise aanwezig binnen de coalities op het gebied van digitaal afstandsonderwijs. In de meeste gevallen gaat het om hybride aanbod binnen een voorziening voor thuiszittende leerlingen. Voor sommige coalities (Overijssel-West, Flevoland) gaat het om leerlingen die wel ingeschreven blijven bij de eigen school, voor andere coalities (Oost-Brabant en Zeeland) is een schoolinschrijving niet verplicht. De coalitie Gelderland hanteert als eis dat de leerling is ingeschreven, of dat een leerling wordt ingeschreven op een school.

Met de subsidie willen deze coalities het digitale afstandsonderwijs doorontwikkelen en uitbreiden, zodat het aanbod structureel wordt en voor meer leerlingen binnen de regio beschikbaar is. Daarbij gaat het zowel om doelgroep (bijvoorbeeld uitbreiding van digitaal afstandsonderwijs naar een jongere leeftijd of naar leerlingen met uitstroomprofiel arbeid en dagbesteding) als om uitbreiding naar andere scholen, samenwerkingsverbanden of subregio's in de regio met als uiteindelijk doel regionale dekking. Flevoland en Overijssel-West vormen een uitzondering binnen deze categorie. Voor deze coalities geldt dat zij nieuw aanbod op het gebied van digitaal afstandsonderwijs gaan ontwikkelen, wat gebaseerd zal zijn op de aanpak van het Aurum College, een koploperschool binnen de regio.

Voorlopers met bestaand niet-digitaal aanbod in aparte voorzieningen

Twee coalities (Utrecht en Limburg) hebben stevig staande voorzieningen voor thuiszittende leerlingen die zij met de subsidie willen uitbreiden met een digitaal component. Binnen deze coalities is veel expertise op het gebied van thuiszittende leerlingen aanwezig en beide coalities zijn van plan om (structureel) digitaal afstandsonderwijs toe te voegen aan het bestaande fysieke aanbod. De coalitie Utrecht richt zich daarbij met name op de leerlingen die op dit moment niet fysiek naar de voorzieningen kunnen komen. De coalitie Limburg legt meer nadruk op het structureel en digitaal maken van het huidige afstandsonderwijs op de scholen in de regio.

Coalities met concrete plannen voor digitaal aanbod op afstand of op locatie

De coalities Noord-Holland-Noord, Friesland en Noord-Holland Zuid bieden allen op dit moment nog geen digitaal afstandsonderwijs, maar hebben wel concrete plannen om dit te gaan bieden aan thuiszittende leerlingen. In alle gevallen gaat het om volledig nieuw op te zetten voorzieningen gericht op leerlingen met complexe ondersteuningsbehoeften uit zowel het po als het vo. De invulling van de digitale voorzieningen verschilt: voor Friesland gaat het om een digitaal platform waar leerlingen op afstand het curriculum van hun eigen school kunnen volgen; de coalities Noord-Holland Zuid en Noord-Holland Noord werken waar mogelijk samen en ontwikkelen beiden hybride schoolvoorzieningen waar leerlingen samen in een digitale leeromgeving lessen volgen, thuis of op de fysieke locatie.

Coalities in de verkennende fase

Zes coalities (Drenthe, Groningen, Overijssel-Oost, West-Brabant, Zuid-Holland Noord en Zuid-Holland Zuid) bevinden zich in de verkennende fase wat betreft digitaal afstandsonderwijs. Er zijn nog weinig concrete plannen over de invulling van het digitale aanbod, en voor de meeste coalities geldt dat hiervoor eerst een verkennend onderzoek naar de doelgroep of naar de mogelijkheden op het gebied van digitale leermiddelen plaats zal vinden. Drie van de coalities richten zich met name op de ontwikkeling van een toolkit met daarin verschillende digitale leermiddelen, methoden, materialen en werkwijzen die scholen naar eigen invulling kunnen toepassen. In de meeste gevallen gaat hier een pilotfase op een kleine selectie scholen aan vooraf. Coalitie Overijssel-Oost heeft als doel om een digitale voorziening op te zetten, maar de invulling daarvan is nog in ontwikkeling en afhankelijk van onderzoek naar de doelgroep, mogelijke middelen en de regionale context. In Zuid Holland werken de beide coalities samen met de samenwerkingsverbanden om bestaande initiatieven binnen de regio te verbreden of te verdiepen naar digitaal afstandsonderwijs dat voldoet aan de randvoorwaarden en kwaliteitseisen van de coalities. Daarbij kunnen scholen en besturen zelf een plan indienen, en de concrete invulling van digitaal afstandsonderwijs is dan ook afhankelijk van de initiatieven die worden aangemeld.

3.2 Doelgroepen

De doelgroep van het digitale afstandsonderwijs verschilt per coalitie en bestaat uit een diverse groep leerlingen, variërend in aantal, leeftijd, onderwijsniveau en ondersteuningsbehoefte. Voor zeven coalities ligt het beoogde aantal leerlingen in schooljaar 2025-2026 onder de 30, terwijl eveneens zeven coalities (meer dan) 30 leerlingen digitaal afstandsonderwijs willen bieden. Daarvan wil coalitie Gelderland in 2025-2026 aan 100 leerlingen digitaal afstandsonderwijs bieden en de coalitie Oost-Brabant aan 110 leerlingen, wat aanzienlijk hoger is dan bij de andere coalities. Een aantal coalities gaf echter in de zomer van 2025 tijdens de startgesprekken aan dat het vanwege vertraging onwaarschijnlijk is dat het beoogde aantal leerlingen in schooljaar 2025-2026 ook daadwerkelijk start. Voor de coalities in Zuid-Holland is het, naar eigen zeggen, helemaal niet realistisch om in schooljaar 2025-2026 al leerlingen te laten starten met digitaal afstandsonderwijs. Het beoogd aantal leerlingen aan het einde van de subsidieperiode verschilt sterk per coalitie. Waar een deel van de coalities op korte termijn door wil groeien naar ongeveer 200 leerlingen, streven andere coalities naar een kleiner aantal leerlingen, tussen de 20 en 70.

Waar voorlopers doorgaans al een concreter beeld hebben van hun huidige en beoogde doelgroep, zijn coalities in de verkennende fase nog zoekende en bezig met onderzoek naar de samenstelling en behoeften van hun doelgroep. De huidige doelgroepomschrijvingen zijn dan ook meestal nog erg breed. Voor de meeste coalities geldt dat zij onder hun gehanteerde doelgroep zowel 'dreigende' als daadwerkelijke thuiszitters, met een geschiedenis van kort- tot langdurig verzuim verstaan. In de meeste gevallen gaat het om leerlingen uit zowel het po als het vo, die vanwege uiteenlopende lichamelijke en psychische gezondheidsredenen (tijdelijk) geen fysiek onderwijs kunnen volgen. Voor de meeste coalities is daarbij het tijdelijke karakter van het digitale afstandsonderwijs belangrijk en is het uiteindelijke doel vaak terugkeer naar fysiek onderwijs.

Sommige coalities werken curatief, gericht op leerlingen die al thuiszitten, terwijl andere coalities expliciet ook, of juist vooral, een preventieve aanpak kiezen om (langdurig) thuiszitten tegen te gaan. Het grootste deel van de coalities hanteert een combinatie van de twee en richt zich op zowel leerlingen die (al dan niet volledig) thuiszitten als op dreigende thuiszitters.

Veel coalities geven aan geen harde toelatingseisen voor digitaal afstandsonderwijs te hanteren omdat zij daarmee leerlingen uit zouden sluiten. Wel worden soms eisen gesteld aan de motivatie en zelfstandigheid van de leerling. Het is belangrijk dat leerlingen zelf willen deelnemen en dat terugkeer naar regulier, fysiek onderwijs haalbaar is. Hiermee wordt voorkomen dat digitaal afstandsonderwijs als een structureel alternatief voor regulier onderwijs wordt gezien of dat leerlingen niet terugkeren. Leerlingen met een vrijstelling van de leerplicht zijn meestal niet toelaatbaar tot het digitaal afstandsonderwijs dat de coalities bieden. Een schoolinschrijving is bij ten minste de helft (acht) van de coalities een voorwaarde, meestal vanwege financiële en organisatorische redenen. Een enkele coalitie is bereid om een leerling tijdelijk bij de school die het digitale afstandsonderwijs verzorgt in te schrijven. Overige uitsluitingen komen niet vaak voor, al wordt bijvoorbeeld genoemd dat een coalitie NT2-leerlingen (vooralsnog) uitsluit omdat dit om specifieke expertise vraagt wat niet binnen de pilot past.

Coalities richten zich met name op het reguliere onderwijs en in veel mindere mate op het gespecialiseerd onderwijs (vso, so of sbo), al zijn er ook initiatieven die zich vooral richten op leerlingen met complexere ondersteuningsbehoeften. Het merendeel van de coalities (dertien) richt zich op leerlingen in zowel het po als het vo. Twee coalities richten zich enkel op de vo-leeftijd (12-18 jaar) en één coalitie hanteert als doelgroep alleen leerlingen in de bovenbouw van het po, so en sbo. Veel coalities geven aan relatief onbekend te zijn met digitaal afstandsonderwijs aanbod voor (jongere) po-leerlingen en zijn nog zoekende

naar de beste manier om het aanbod voor deze doelgroep vorm te geven. Sommige coalities beperken zich daarom tot de boven- en middenbouw van het po en vo.

De vo-doelgroep omvat diverse onderwijsniveaus waaronder vmbo tot en met vwo, waarbij praktijkonderwijs en vmbo basis/kader doorgaans nog vooral als ambitie worden genoemd in plaats van als startpunt. Ook uitbreiding van het aanbod naar het (v)so is vaak een wens voor de toekomst: de meeste coalities beginnen met leerlingen uit het regulier onderwijs.

3.3 Doelen en aanpak

Doelen

De coalities delen een duidelijk hoofddoel: het verminderen van het aantal thuiszitters en het ondersteunen van leerlingen om (waar mogelijk) terug te keren naar fysiek onderwijs of om een diploma te behalen. Enkele coalities formuleren dit zeer concreet, zoals de coalitie Drenthe die inzet op minimaal 70% terugkeer naar regulier onderwijs, terwijl de meeste coalities dit niet verder specificeren. Vrijwel overal wordt benadrukt dat onderwijs in de klas de meest wenselijke situatie blijft, en dat digitale of hybride voorzieningen altijd tijdelijk en aanvullend bedoeld zijn.

De meeste coalities hebben hun subdoelen gesteld naar de drie doeldomeinen van Biesta. In dit hoofdstuk beschrijven we op welke manier de coalities de drie doeldomeinen van Biesta – *kwalificatie*, *socialisatie* en *subjectificatie* – interpreteren en verwerken in hun plan van aanpak rondom digitaal afstandsonderwijs. Uit de subsidieplannen blijkt dat de interpretatie van de coalities niet altijd overeenkomt met de betekenis van de domeinen zoals Biesta deze heeft bedoeld. Op 8 september 2025 heeft een fysieke bijeenkomst plaatsgevonden met de projectleiders van de verschillende coalities waarin de drie doeldomeinen zijn toegelicht. Tijdens deze bijeenkomst zijn de coalities hiermee aan de slag gegaan. Dit zal naar verwachting bij een aantal coalities leiden tot bijstelling van de plannen rondom de invulling van digitaal afstandsonderwijs. In het tweede onderzoeksjaar zal dit tijdens de gesprekken met coalities worden uitgevraagd.

De coalities hebben in hun subsidieplannen de doelen op het vlak van *kwalificatie* het meest concreet uitgewerkt. Met betrekking tot kwalificatie benadrukken coalities dat leerlingen die deelnemen aan digitaal afstandsonderwijs ondanks hun fysieke afwezigheid zoveel mogelijk aansluiten bij het curriculum en de kerndoelen van hun eigen school.³ Veel coalities benadrukken daarbij continuïteit van leren en de verbinding met de school van inschrijving. Digitale leeromgevingen moeten ervoor zorgen dat leerlingen geen achterstanden oplopen, of bestaande leerachterstanden inhalen, en structureel toewerken naar terugkeer naar het onderwijs of naar een diploma.

Socialisatie krijgt een belangrijke plaats in een groot deel van de plannen, maar de onderbouwing en doelen daarvan worden weinig concreet gemaakt. Coalities vatten socialisatie op als binding met *peers*, de ontwikkeling van sociale vaardigheden en het tegengaan of voorkomen van isolement van thuiszittende leerlingen.

Voor *subjectificatie*, door coalities meestal persoonsvorming genoemd, geldt hetzelfde als voor socialisatie: ook hiervan zijn de plannen, doelen en relevantie daarvan nog weinig concreet gemaakt door de coalities. Subjectificatie wordt door coalities vaak opgevat en omschreven in doelen rondom een

³ We geven hier weer hoe de coalities de doeldomeinen hebben geïnterpreteerd en vertaald in hun plan van aanpak.

toename van zelfregie, motivatie, eigenaarschap en weerbaarheid van leerlingen. Weinig coalities stellen hierbij echter meetbare doelen.

Aanpak

De inhoudelijke aanpakken van de zestien coalities zijn erg divers. De manieren waarop coalities hun doelen willen bereiken lopen uiteen van pilots en inventarisering van digitale leermiddelen tot grootschalige digitale schoolvoorzieningen, maar hebben een aantal gemeenschappelijke kenmerken die hieronder worden toegelicht. De coalities in Zuid-Holland laten de aanpak nog erg open en bieden scholen de mogelijkheid om zelf initiatief te nemen en een plan bij de coalitie in te dienen.

Voor vier coalities is het nog onduidelijk van welke digitale leermiddelen ze in hun digitale onderwijsaanbod gebruik zullen maken. Dit zijn veelal coalities die zich nog in de verkennende fase bevinden. Coalitie Zuid-Holland Zuid geeft aan een open kader te hanteren, waarbij scholen zelf hun digitale leermiddelen kiezen binnen de opgestelde kaders. Coalities die al wel concrete plannen hebben zetten met name in op digitale leeromgevingen via Microsoft Teams, Zoom en/of IVIO waarin leerlingen het curriculum van de school van inschrijving of curriculum van de digitale schoolvoorziening zelf volgen. Het lesmateriaal wordt verzorgd door de school van inschrijving, door IVIO of wordt zelf ontwikkeld door de coalitie. Binnen de digitale leeromgevingen passen coalities een grote variatie van elementen toe. Zo wordt er gebruik gemaakt van digitale dagboeken, podcasts, huisbezoeken, iPads en digitale games. Bij alle coalities waarvan de plannen al voldoende concreet zijn maken digitale groepsactiviteiten binnen digitale klaslokalen onderdeel uit van het plan.

Daarnaast zijn alle coalities van plan om leerlingbegeleiding door een vaste mentor of coach of de digitale docent vanuit de voorziening te integreren in het digitaal afstandsonderwijs. Binnen de begeleiding is met name aandacht voor het welzijn, motivatie, zelfreflectie en sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling. Ook is er binnen verschillende coalities aandacht voor de begeleiding van ouders en docenten. Er zijn bijvoorbeeld plannen voor trainingen, workshops, hulp vanuit ambulante begeleiding en praktische tips voor ouders. Voor docenten staat met name expertisevorming en professionalisering centraal in de vorm van onder andere thema- en kennisbijeenkomsten, training en scholingen een handboek.

Elf coalities kiezen voor een hybride aanpak, waarbij leerlingen deels digitaal en (wanneer de situatie van de leerling dit toelaat) deels fysiek onderwijs volgen. Dit biedt leerlingen kansen om te oefenen met dagstructuur en hun sociale binding te versterken. Zo faciliteren acht coalities ook fysieke ontmoetingen en samenwerking tussen leerlingen. Ook coalitie Noord-Holland Noord legt nadruk op deze fysieke kant van digitaal afstandsonderwijs en wil meerdere fysieke locaties oprichten om leerlingen te stimuleren en te begeleiden in de weg naar schoolfit worden. Drie coalities richten zich juist op volledig en uitsluitend digitaal onderwijs, waarbij de nadruk ligt op online begeleiding van de leerling.

Kenmerkend is ook dat veel coalities kennisdeling en professionalisering expliciet benoemen als onderdeel van hun aanpak. Zo wil de coalitie Groningen een Centraal Kenniscentrum inrichten, wil Zuid-Holland-Noord een coalitiebreed Expertisepunt Digitaal Onderwijs opzetten, zetten Gelderland en Oost-Brabant een centraal punt op met focus op regionale kennisdelingsbijeenkomsten en werkt Overijssel-West samen met Flevoland aan een lerend netwerk. Binnen de Digitale school gaat het dus niet alleen om het bieden van directe ondersteuning aan deelnemende leerlingen, maar ook om het versterken van kennis, expertise en samenwerking binnen de regio zodat digitaal afstandsonderwijs ook na afloop van de subsidieregeling kan blijven bestaan.

Waar doelen veelal zijn uitgesplitst volgens de drie doeldomeinen van Biesta, is dit voor de activiteiten veel minder het geval. Coalities verwachten dus dat veel van hun activiteiten bijdragen aan ontwikkeling op alle drie de doeldomeinen.

3.4 Monitoring en evaluatie

De invulling van monitoring en evaluatie varieert sterk. Hoewel de plannen van de coalities laten zien dat zij monitoring en evaluatie allen als belangrijk element zien van de subsidieperiode, verschilt de mate van uitwerking. Waar de ene coalitie al gebruikmaakt van concrete instrumenten voor monitoring van deelnemende leerlingen, bevindt de ander zich nog in een verkennende fase. Coalities in de verkennende fase zijn voornemens om diverse evaluatieactiviteiten uit te voeren, maar werken dit pas verder uit in het komende schooljaar. Voorlopers hebben een duidelijker monitoringscyclus voor ogen, al is ook daar de uitwerking vaak nog in ontwikkeling. Alle coalities staan dan ook open voor samenwerking met het onderzoeksteam om het monitoringsproces te versterken.

Er is een breed scala aan instrumenten genoemd binnen de coalities, waarbij overal het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) het uitgangspunt vormt. Hierin worden cognitieve onderwijsdoelen en sociale ontwikkelingsdoelen bijgehouden. Tijdens de startgesprekken gaven coalities echter vaak aan dat de manier waarop OPP's worden ingevuld en de kwaliteit daarvan verschilt tussen scholen en dat uniformiteit in het format binnen de regio ontbreekt. Een deel van de coalities is daarom aan de slag gegaan met het opstellen van een OPP-format, of staat open voor het gebruiken van een dergelijk format. Verder vormen frequente voortgangsgesprekken tussen leerling en docent en periodieke evaluatiemomenten met betrokkenen, waaronder ouders en scholen. De frequentie verschilt van wekelijkse check-ins tot halfjaarlijkse evaluaties met een multidisciplinair team. Zes coalities geven aan dat er wekelijks of meerdere keren per week (kort) contact zal zijn met de leerlingen over hun voortgang. Vijf coalities geven aan (van plan te zijn) regelmatig voortgangsgesprekken te hebben met leerlingen, maar specificeren daarbij niet hoe vaak dit zal plaatsvinden. Twee coalities geven aan elke zes tot acht weken overleg/evaluatie met de leerling, ouders en begeleiders te hebben. Voor de overige drie coalities is de frequentie of de invulling van de voortgangsgesprekken nog niet vastgelegd.

Naast deze belangrijke bouwstenen gebruiken coalities digitale hulpmiddelen om voortgang te monitoren, zoals logboeken, dashboards, registratiesystemen en *learning analytics*. Daarnaast geven coalities aan dat huisbezoeken worden uitgevoerd wanneer de ontwikkeling van de leerling dreigt te stagneren en/of wanneer de leerling dreigt uit te vallen. Acht coalities geven expliciet aan huisbezoeken (als optie) onderdeel te maken van hun aanpak. De coalities Zeeland, Gelderland en Oost-Brabant geven aan huisbezoeken standaard in te zetten. Zo zet Oost-Brabant de huisbezoeken in om samen met (ouders en) leerlingen te reflecteren op de voortgang rondom doelen, waarbij de nadruk ligt op subjectificatie.

De voorlopende coalities combineren deze individuele monitoring met vragenlijsten en interviews, om de Digitale school verder te ontwikkelen en uit te breiden. Desondanks hebben weinig coalities al een structureel en duurzaam monitoringsplan opgenomen in hun plan van aanpak. Sommige coalities geven aan leerresultaten bij te houden, bijvoorbeeld hoeveel leerlingen een diploma halen en wat hun leerresultaten zijn. Dit geldt echter niet voor alle coalities, en de coalities die het wel doen zijn weinig concreet over de systemen waarin ze dit bijhouden.

3.5 Samenwerkingspartners

Coalitiepartners

Het grootste deel van de coalities bestaat uit een samenwerking tussen één of meerdere schoolbesturen en (vrijwel) alle samenwerkingsverbanden in de regio. In de meeste gevallen is er één schoolbestuur die de kartrekker is van de coalitie, waarbij de samenwerkingsverbanden uit de regio dienen als samenwerkingspartner in zowel de organisatie als in de uitvoering. De uitzondering is de coalitie Oost-Brabant, waarbij de samenwerkingsverbanden in de regio niet deel uitmaken van de coalitiepartners, maar wel nauw verbonden zijn bij de uitvoering.

Een aantal coalities werkt ook onderling samen. Zo werken coalitie Flevoland en Overijssel-West nauw samen, zowel in de vorm van gezamenlijke stuurgroepen als in de uitvoering. Voor coalities Noord-Holland-Noord en Noord-Holland-Zuid ligt de samenwerking voornamelijk op de organisatie met een gezamenlijke stuurgroep. De uitvoering blijft wel grotendeels binnen de eigen regio. Ook Gelderland, Oost-Brabant en Limburg werken regionaal samen. Coalitie Zeeland werkt daarnaast samen met Hogeschool Rotterdam in het kader van onderzoek en monitoring van digitaal afstandsonderwijs, en coalitie Overijssel-Oost heeft samenwerking gezocht met Hogeschool Saxion die een game ontwikkelt waarin digitaal afstandsonderwijs kan worden aangeboden.

Verschillende coalities werken daarnaast met een organisatiestructuur met stuur- of werkgroepen met vertegenwoordiging vanuit schoolbesturen en/of samenwerkingsverbanden. In de meeste gevallen is er ook een projectleider of projectcoördinator, waarbij in sommige coalities de projectleider al lang betrokken is bij digitaal afstandsonderwijs in de regio, en in andere coalities de projectleider onlangs is gestart.

Uitvoeringspartners

Voor de meeste coalities geldt dat de rollen van vakdocenten, ouders en verzorgers en andere betrokkenen nog weinig concreet zijn uitgewerkt in de plannen van aanpak. Wel is duidelijk dat elke coalitie een vorm van ondersteuning en begeleiding biedt aan deelnemende leerlingen.

De invulling van de ondersteuning verschilt in aard en frequentie (zie ook 3.3 Doelen en aanpak). Begeleiding is bijvoorbeeld digitaal of fysiek, en is met name gericht op leerlingen. Zo bieden de coalities Flevoland, Overijssel-West en Utrecht begeleiding en coaching van leerlingen door een mentor vanuit de digitale voorziening, met minimaal wekelijks contact. Sommige coalities koppelen een vaste coach aan de leerling voor sociale en emotionele ondersteuning, terwijl speciaal aangestelde onderwijscoaches zich richten op de didactische begeleiding van vakdocenten. Daarnaast ligt in Friesland ook nadruk op peer-coaching van leerlingen onderling en maakt ook Zuid-Holland Noord gebruik van peergroepen. Bij de coalities in de verkennende fase valt op dat Groningen kijkt naar aanvullende mogelijkheden in samenspraak met gemeenten voor gezinnen die extra ondersteuning nodig hebben. West-Brabant heeft nog geen concrete invulling voor coaching, maar verwacht coaches of leerkrachten in te zetten.

3.6 Fase van uitvoering

Zoals eerder aangegeven bevinden de coalities zich in verschillende stadia van ontwikkeling en uitvoering van digitaal afstandsonderwijs. In de meeste gevallen is dit afhankelijk van eerder aanbod, de samenwerkingspartners en de doelgroep. Met name de voorlopers bevinden zich al in de uitvoerende fase. Deze coalities hebben een bestaand digitaal aanbod voor thuiszittende leerlingen en bieden ook

digitaal afstandsonderwijs aan. In de meeste gevallen zijn deze coalities al begonnen met het uitbreiden van de huidige voorzieningen met meer leerlingen of met een structureler digitaal aanbod.

De voorlopende coalities waar een niet-digitale voorziening voor thuiszittende leerlingen aanwezig is hebben concrete plannen voor de uitbreiding van de voorziening met een digitale component. In de meeste gevallen zijn al leerlingen geworven die in het begin van het schooljaar 2025-2026 starten met digitaal afstandsonderwijs. Hetzelfde geldt voor een aantal coalities zonder bestaand aanbod, maar met concrete plannen voor de invulling van digitaal afstandsonderwijs. In een aantal gevallen is er sprake van vertraging op organisatorisch vlak (o.a. in de stuurgroep, in de werving van docenten), waardoor voor de zomer van 2025 de verwachting was dat de uitvoering van de plannen later dan beoogd zou starten.

Een deel van de coalities die beginnen met een pilotjaar hebben al de eerste leerlingen geselecteerd en beginnen na de zomer van 2025 met hun digitale schoolvoorziening⁴. Het gaat vaak om kleine aantallen leerlingen. Een aantal van deze coalities voert gelijktijdig ook een onderzoek uit naar de doelgroep en het mogelijke digitale aanbod en zal na het eerste pilotjaar verder uitbreiden.

Zes coalities bevinden zich nog in een verkennende fase, waarin vooral wordt verkend en geïnventariseerd wat mogelijke manieren zijn om digitaal afstandsonderwijs vorm te geven en wat er nodig is voor de doelgroep. Er worden onder andere pilots opgezet, onderzoek gedaan en in sommige gevallen ook een toolkit opgesteld met daarin een aantal digitale leermiddelen die scholen naar eigen inzicht kunnen inzetten. Voor de meeste van deze coalities geldt dat zij volgens hun plan van aanpak al wel leerlingen zouden opvangen in schooljaar 2025-2026, maar in de praktijk blijkt dit vaak niet of pas later in het jaar mogelijk.

⁴ Dit gaat om de verwachting rondom de zomer 2025.

4 Afsluitende reflecties

Als we kijken naar de inhoud van de startgesprekken en de uitkomsten van de analyse van de subsidieplannen, komen er grofweg vier typen coalities naar voren. Inhoudelijk is er veel variatie en daarnaast valt op dat coalities vaak nog zoekende zijn en graag willen leren, zeker als het gaat om het monitoren van hun aanpak. We vatten een en ander samen in zes constatering:

1) Coalities bevinden zich in verschillende fases

We onderscheiden vier typen coalities:

- a. Coalities met een bestaand digitaal aanbod, dat op afstand of hybride beschikbaar is;
- b. Coalities met een bestaand niet-digitaal aanbod, in aparte voorzieningen, specifiek voor thuiszitters;
- c. Coalities met concrete plannen voor digitaal aanbod op afstand of op de schoollocatie;
- d. Coalities die nog geen aanbod of concrete plannen hebben en in een verkennende fase verkeren.

Voorlopende coalities (a en b) hebben al aanbod en gebruiken de subsidie om dit verder uit te breiden of door te ontwikkelen. Coalities zonder bestaand aanbod zijn nog in een onderzoekende fase en willen de subsidie in eerste instantie inzetten om aanbod te ontwikkelen.

2) De inhoudelijke plannen van coalities zijn zeer uiteenlopend

Sommige coalities richten zich op schoolvoorzieningen, sommige op een digitale toolkit met bestaande interventies, en andere willen zelf een digitaal platform ontwikkelen. De typen interventies die coalities willen aanbieden, verschillen ook sterk.

3) Veel coalities maken gebruik van activiteiten die hybride of fysiek zijn

Hieronder vallen bijvoorbeeld huisbezoeken, fysieke bijeenkomsten van thuiszittende leerlingen en buitenschoolse burgerschapsactiviteiten. Coalities geven aan dat dit een belangrijke stap is naar de terugkeer van leerlingen naar fysiek onderwijs.

4) Coalities vinden het belangrijk om een duurzaam aanbod te creëren

Coalities vinden het belangrijk dat het aanbod ook na afloop van de subsidie kan blijven bestaan. Hiertoe zetten veel coalities in op een lerende aanpak en professionalisering van betrokkenen, hoewel de precieze invulling en rolverdeling van betrokkenen soms nog onduidelijk is. Coalities willen niet alleen binnen hun eigen samenwerking ervaringen uitwisselen en leren maar hebben ook een grote behoefte aan samenwerking met andere coalities.

5) Coalities hebben vragen bij hoe voortgang en opbrengsten te monitoren en te evalueren

Ook op dit punt is behoefte bij coalities om samen op te trekken. Daarnaast zien we een grote welwillendheid bij coalities om mee te werken aan het onderzoek, om ook daarvan te leren. Het OPP lijkt een cruciaal element in de monitoring door coalities, echter is ook hier een grote variatie in de informatie die in het OPP wordt bijgehouden.

6) 'Kwalificatie' is concreter en uitgebreider uitgewerkt dan 'socialisatie' en 'subjectificatie'

Hoewel alle drie de doeldomeinen – zoals was voorgeschreven in de subsidieaanvraag – door de coalities zijn uitgewerkt, zijn in elk plan de doelen rondom kwalificatie concreter en meetbaarder. Ook zijn de plannen van aanpak op dit vlak uitgebreider, en bevatten meer activiteiten. Het lijkt erop dat de coalities hulp kunnen gebruiken bij het concretiseren van hun aanpak op het vlak van de doeldomeinen socialisatie en subjectificatie. Ook maken de coalities in hun activiteiten een minder duidelijk onderscheid tussen de

drie doeldomeinen, wat betekent dat zij van sommige activiteiten lijken te verwachten dat deze aan alle drie de doeldomeinen zullen bijdragen.

Bronnen

Bakx, A., Samsen-Bronsveld, E., Hornstra, T., Diepstraten, I., Speetjens, P., Van den Bergh, L., & Van der Ven, S. (2020). *Het welbevinden en motivatie van middelbare scholieren tijdens onderwijs op school en afstandsonderwijs: de visie van ouders*. POINT-onderwijsonderzoekswerkplaats en Nederlands Jeugdinstituut.

Balans. (2020). *Geen 4000 maar minstens 15000 thuiszitters*. Geraadpleegd op 25 augustus 2025, van <https://balansdigitaal.nl/geen-4000-maar-minstens-15000-thuiszitters>

Biesta, G. (2011). Het beeld van de leraar: Over wijsheid en virtuositeit in onderwijs en onderwijzen. *VELON*, 32(3).

Biesta, G. (2012). *Goed onderwijs en de cultuur van het meten*. Amsterdam: Boom Lemma.

Biesta, G. (2018). *Tijd voor pedagogiek. Over de pedagogische paragraaf van onderwijs, opleiding en vorming*. Universiteit voor Humanistiek.

OCW (2022). *Kaders en uitgangspunten afstandsonderwijs [Kamerbrief]*. Den Haag: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Suijkerbuijk, A., Deppe, K., ten Brummelhuis, A., Klein, T. (2024). *De toepasbaarheid van onderwijs op afstand. Literatuuronderzoek (digitaal) afstandsonderwijs voor (dreigende) thuiszittende kinderen en jongeren*. Oberon. <https://www.oberon.eu/media/sh0dvfh0/eindrapport-de-toepasbaarheid-van-onderwijs-op-afstand.pdf>

Van Binsbergen, M., Pronk, S., Schooten, E., Heurter, A., & Verbeek, F. (2019). *Niet thuisgeven*. Amsterdam: Kohnstamm Instituut.

Bijlage 1 Coalitieportretten

Alle coalitieportretten zijn geaccordeerd door de coalities.

Coalitie Drenthe

Achtergrondgegevens	Regio	Provincie Drenthe
	Hoofdaanvrager	Stichting VOMEO
	Deelnemende partijen	Zes samenwerkingsverbanden uit Drenthe, alle schoolbesturen voor primair en voortgezet onderwijs in de provincie, Provincie Drenthe, gemeente Meppel
	Koploper	Nee
Ontstaansgeschiedenis		
De coalitie is ontstaan vanuit Stad & Esch, een brede scholengemeenschap van praktijkonderwijs tot en met vwo en gespecialiseerd onderwijs. Vanuit de wens om thuiszittende leerlingen beter te ondersteunen heeft Stad & Esch, in samenwerking met alle samenwerkingsverbanden, de subsidie aangevraagd. Het samenwerkingsverband is actief in Meppel en hanteert een schoolmodel. Er zijn daarom geen voorzieningen vanuit het samenwerkingsverband georganiseerd. Wel bestaat er onder de scholen een behoefte aan digitaal onderwijs, maar bezuinigingen en krimp in de regio vormen hierbij een uitdaging. De subsidie biedt in dit licht een waardevolle mogelijkheid om duurzame initiatieven te ontwikkelen en te verankeren. De Provincie Drenthe zal na het eerste jaar aanhaken en zal zeker in de opschaling naar de regio deel uitmaken van de coalitie.		
Doelgroep		
De coalitie richt zich op thuiszittende leerlingen uit zowel het primair onderwijs (po) als voortgezet onderwijs (vo) in de leeftijd tussen 5 en 18 jaar. De leerlingen hebben verschillende ondersteuningsvragen en nemen om uiteenlopende redenen niet deel aan fysiek regulier onderwijs. Specifieke toelatingsvoorwaarden voor deelname aan digitaal onderwijs zijn nog niet vastgesteld, dat wordt de komende tijd gedaan in de pioniersfase. Wel is betrokkenheid van een school van inschrijving nodig. Voor het pilotjaar zijn een aantal leerlingen geselecteerd op basis van hun verminderde belastbaarheid voor onderwijs. Zij starten eind september met het digitale afstandsonderwijs.		
Doelen		
Het voornaamste doel van de coalitie is terugkeer naar fysiek onderwijs, waarbij de coalitie specifiek als doel heeft dat minimaal 70% van de leerlingen terugstroomt naar het reguliere onderwijs en de rest van de leerlingen via een passend uitstroomtraject richting vso of een andere leerroute. Het is de bedoeling dat leerlingen ondanks hun tijdelijke afwezigheid in het fysieke onderwijs geen leerachterstand oplopen en blijven werken aan persoonlijke (leer)doelen. Daartoe verwacht de coalitie dat digitaal onderwijs het gevoel van verbondenheid en gezien worden te versterken, bij zal dragen aan het welbevinden en het vinden van een dagritme, en leerlingen zal stimuleren meer uit hun thuissituatie te komen. Voor minimaal 205 leerlingen zal een individueel maatwerktraject worden ontwikkeld. Naast dit hoofddoel richt de coalitie zich tevens op het versterken van de doorgaande lijn tussen primair en voortgezet onderwijs, het voorkomen van onderwijsachterstanden en schooluitval, de ontwikkeling van digitale lesprogramma's en de scholing van docenten. Op maatschappelijk niveau wil de coalitie bijdragen aan het vergroten van kansengelijkheid voor thuiszitters, het versterken van het sociaal-emotioneel welzijn van leerlingen en het realiseren van een duurzame impact op zowel onderwijs als jeugdzorg.		

Activiteiten
De aanpak van de coalitie is gericht op preventie. De coalitie stelt een toolkit op waaruit op basis van de behoeften van de individuele leerling een passend aanbod kan worden gekozen. De eerste twee jaar van de subsidieperiode bestaat uit de pioniersfase, waarbij de coalitie start met een pilot op Stad & Esch in Meppel, onderdeel van Stichting VOMEQ, waarbinnen ze experimenteren met verschillende vormen van hybride en digitaal onderwijs. De basis zal deelname op afstand (Teams) zijn met IVIO materiaal. Waar mogelijk komen leerlingen naar een fysieke neutrale ruimte waar zij digitaal onderwijs kunnen volgen als tussenstop naar het reguliere onderwijs. Leerlingen worden begeleid door iemand vanuit de digitale schoolvoorziening. De leerlingcoördinator van de school van herkomst (in het eerste jaar Stad & Esch zelf) behoudt de verantwoordelijkheid voor de leerling en verzamelt materiaal bij de vakdocenten. Tegelijkertijd wordt in kaart gebracht welke digitale voorzieningen er in Drenthe al worden ingezet, zodat daarmee ook verder kan worden gewerkt. De meest effectieve methoden die voortkomen uit de pilot en uit het verkennende onderzoek worden verder ontwikkeld en belanden in de toolkit, die vervolgens zal worden uitgerold naar het primair onderwijs (jaar 2) en de rest van Drenthe (jaar 3 en 4). Naast activiteiten voor leerlingen, vindt er ook professionalisering van onderwijsprofessionals plaats over gebruik van digitale middelen.
Monitoring en evaluatie
In het kader van monitoring en evaluatie zal de coalitie een format hanteren voor zowel de intake als de begeleiding van leerlingen in de vorm van onder andere intakeformulieren en een OPP-format. Ook worden er logboeken bijgehouden waarin vastgelegd wordt hoe vaak een leerling bepaalde activiteiten uitvoert en hoe dit verloopt. Daarnaast is de coalitie voornemens om digitale analysetools te gebruiken voor de monitoring van het digitale onderwijs, maar deze zullen gedurende de pioniersfase meer invulling krijgen.

Coalitie Flevoland

Achtergrondgegevens	Regio	Provincie Flevoland
	Hoofdaanvrager	Eduvier onderwijsgroep
	Deelnemende partijen	Eduvier Onderwijsgroep, Aurum College, samenwerkingsverbanden, coalitie Overijssel-West
	Koploper	Ja
Ontstaansgeschiedenis		
De coalities Flevoland en Overijssel-West zijn vanaf eind 2024 in nauwe samenwerking gestart met de ontwikkeling en implementatie van de Digitale School. De aanleiding was de groeiende behoefte aan een structurele, duurzame en regionaal verankerde digitale onderwijsvoorziening voor leerlingen die (tijdelijk) niet naar school kunnen komen. In beide regio's werd de urgentie versterkt door de ervaringen uit de coronaperiode, waarin de meerwaarde van technologische onderwijsoplossingen duidelijk werd. Op basis van de bestaande aanpak van het Aurum College, dat al langer ervaring heeft met digitaal afstandsonderwijs, is een gezamenlijke blauwdruk ontwikkeld voor een nieuw regionaal aanbod. Onderwijs wordt digitaal, inclusief, adaptief en flexibel ingericht, steeds met oog voor terugkeer naar fysiek onderwijs. In de huidige fase richten beide coalities zich op het opleiden van digicoaches en het operationeel inrichten van de voorziening, zodat vanaf januari 2026 de eerste leerlingen uit de regio's gebruik kunnen maken van het nieuwe aanbod.		
Doelgroep		
De digitale onderwijsvoorziening is bedoeld voor leerlingen uit zowel het primair onderwijs (po) als het voortgezet onderwijs (vo) in de leeftijd van 4 tot 18 jaar. Het gaat om leerlingen die (tijdelijk) niet fysiek naar school kunnen om uiteenlopende redenen. Hieronder vallen thuiszitters, leerlingen met medisch, psychisch of sociaal-emotionele problematiek, dreigende uitvallers en leerlingen die wegens overbrugging of revalidatie op afstand onderwijs zijn aangewezen. Alle leerlingen blijven gedurende het digitale traject ingeschreven bij de eigen school, ouders en het schoolteam blijven actief betrokken.		
Doelen		
De coalitie streeft ernaar het aantal thuiszitters te verminderen en een kwaliteitsimpuls te geven aan het digitale onderwijs voor deze doelgroep. Zowel curatieve (gericht op bestaande thuiszitters) als preventieve (gericht op het voorkomen van verergering) aanpak zijn verenigd. Kwalificatie (behalen van kerndoelen), socialisatie (behoud van sociale binding) en persoonsvorming (zelfregie, motivatie en weerbaarheid) zijn expliciet doelen en worden opgenomen in het OPP, steeds met het oog op een succesvolle terugkeer naar fysiek onderwijs.		
Activiteiten		
De coalitie Flevoland zet een Digitale School op waarbinnen de activiteiten duidelijk gerelateerd zijn aan kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming. Technische en inhoudelijke ondersteuning voor leerlingen wordt geboden door IVIO, Aurum College en externe experts.		
Leerlingen werken digitaal via IVIO aan kernvakken, onder begeleiding van een vaste mentor/coach. Indien nodig kan een motiverend keuzevak worden toegevoegd. Studievaardigheden, digitale geletterdheid en frequente mentorgesprekken zijn geïntegreerd in het digitale onderwijs. Wekelijks zijn er contactmomenten en groepsopdrachten, digitale samenwerkingsopdrachten en waar mogelijk hybride deelname aan sport, cultuur of projecten voor sociale binding. Persoonsvorming wordt		

ondersteund via individuele doelen, reflectie, creatieve (online/offline) expressievormen en mentorgesprekken. Ouders zijn bij alle stappen betrokken (intakes, voortgang, portals).
Monitoring en evaluatie
Voor elke leerling worden leerdoelen, voortgang en terugkeermogelijkheden vastgelegd in een OPP. Monitoring vindt cyclisch plaats: structureel zijn er (twee)wekelijkse individuele begeleidings- en overlegmomenten met leerling, ouders en schoolteam, waarbij doelen en welzijn besproken worden en waar nodig bijgestuurd. De leerontwikkeling wordt gevolgd via dashboards, learning analytics en feedback, deels gefaciliteerd door IVIO. Sociaal-emotioneel welbevinden krijgt expliciet aandacht in de evaluaties. De effectiviteit van het digitale aanbod wordt jaarlijks op basis van praktijkervaringen en input uit het veld en van leerlingen, ouders en professionals bijgesteld; de blauwdruk wordt zo voortdurend verbeterd. Tegelijk ontwikkelen de coalities gezamenlijk kennis, delen belemmeringen en successen en bouwen verder aan duurzame, regionale inbedding van het digitale afstandsonderwijs.

Coalitie Friesland

Achtergrondgegevens	Regio	Provincie Friesland
	Hoofdaanvrager	Stichting voor Christelijk VO in ZW Fryslan
	Deelnemende partijen	Stichting voor Christelijk VO in ZW Fryslan, vier samenwerkingsverbanden en scholen uit de regio
	Koploper	Nee
Ontstaansgeschiedenis		
De coalitie Friesland is in 2025 gestart vanuit de ambitie om een meer inclusief onderwijssysteem te realiseren in de hele provincie. Aanleiding vormde het ontbreken van bestaande, structurele voorzieningen voor digitaal afstandsonderwijs. Er is gekozen is voor nauwe samenwerking met onderwijszorgpartners, scholen en regionale experts vanuit de behoefte aan regionale dekking, samenwerking en inclusiviteit. Universal Design for Learning (UDL) biedt de inhoudelijke basis voor het plan. Pilotscholen voeren proeftuinen uit, kennisdeling en innovatie staan centraal, en onderwijszorgpartners en regionale experts zijn nauw betrokken.		
Doelgroep		
De digitale schoolvoorziening is voor po- en vo-leerlingen in Friesland die tijdelijk geen fysiek onderwijs kunnen volgen, bijvoorbeeld door thuiszitten, ziekte, psychische of sociale problematiek of een tijdelijke onderwijsbehoefte (incl. revalidatie/overbrugging). Het aanbod is expliciet bedoeld voor thuiszitters en leerlingen met complexe ondersteuningsbehoeften. Alle leerlingen blijven ingeschreven in het reguliere onderwijs. Het aanbod is tijdelijk, aanvullend/op brugbasis, nadrukkelijk gericht op het behouden van verbinding en terugkeer naar de klas.		
Doelen		
De coalitie Friesland streeft ernaar om met een flexibel en inclusief digitaal onderwijsaanbod onderwijsachterstanden en thuiszitten te voorkomen. Het belangrijkste doel is dat leerlingen die tijdelijk niet fysiek naar school kunnen het reguliere onderwijsprogramma kunnen blijven volgen en zo aansluiting houden bij hun eigen klas en school. Daarmee wil de coalitie de continuïteit en kwaliteit van leren waarborgen en onderwijsachterstanden voorkomen. Daarnaast richt Friesland zich nadrukkelijk op het behouden van sociale binding: door digitale groepsactiviteiten en hybride samenwerkingen blijven leerlingen, ondanks fysieke afwezigheid, onderdeel van de schoolgemeenschap. Ook persoonsvorming staat centraal: leerlingen worden gestimuleerd tot zelfregie, persoonlijke groei en het formuleren van eigen leerdoelen, waarbij ouders en scholen actief worden betrokken. Alle doelen worden vastgelegd in het ontwikkelperspectiefplan (OPP) en cyclisch geëvalueerd, zodat het programma voortdurend kan worden afgestemd op de behoeften van leerlingen, en de terugkeer naar fysiek onderwijs zoveel mogelijk wordt ondersteund.		
Activiteiten		
De coalitie werkt aan digitaal afstandsonderwijs waarbij leerlingen op afstand het curriculum van hun eigen school volgen. Ze krijgen digitale leerroutes aangeboden die aansluiten bij het curriculum en niveau van de school van inschrijving, met gebruik van digitale platforms en adaptieve mogelijkheden. Via de digitale platforms kunnen leerlingen onder andere videolessen volgen en online toetsen maken. Leraren worden getraind in het integreren van digitale middelen in regulier en afstandsonderwijs; learning analytics ondersteunen het monitoren van voortgang. Groepsopdrachten, hybride leeractiviteiten en peer-coaching versterken sociale binding en reflecties, zelfevaluaties en creatieve werkvormen bevorderen persoonsvorming. Waar mogelijk wordt het		

digitale programma daarnaast gecombineerd met hybride en fysieke activiteiten. Het projectteam ondersteunt, onderneemt kennisoverdracht en waarborgt praktische en inhoudelijke 'instap' voor scholen (ongeacht ervaring of infrastructuur). Ouders zijn partner bij het stellen en bereiken van doelen. De concrete invulling van het digitale afstandsonderwijs is afhankelijk van de schoolbesturen, die zelf kiezen met welke ict-oplossingen en digitale onderwijsmiddelen ze willen werken. Wel moeten de middelen voldoen aan de UDL-principes en dus bruikbaar zijn voor de hele groep, niet alleen als voorziening voor individuele leerlingen.

Monitoring en evaluatie

Het traject wordt cyclisch (elke 10 weken) geëvalueerd met alle betrokkenen, inclusief leerlingen, ouders en team. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van digitale tools, vragenlijsten en praktijkinterviews. Actieonderzoek op pilotscholen levert kennis en voorbeelden voor verdere verbetering. In het OPP worden concrete stappen en termijnen voor re-integratie vastgelegd; hybride activiteiten en praktijkleren ondersteunen de terugkeer. Resultaten worden via een regionaal kennisplatform gedeeld en het netwerk groeit mee met de opbrengsten.

Coalitie Gelderland

Achtergrondgegevens	Regio	Provincie Gelderland
	Hoofdaanvrager	Stichting De Onderwijsspecialisten
	Deelnemende partijen	Stichting De Onderwijsspecialisten, schoolbestuur Quadraam, Aloysius Stichting (scholengemeenschap Harreveld), schoolbestuur SOTOG en 17 samenwerkingsverbanden po en vo
	Koploper	Deels
Ontstaansgeschiedenis		
Aan de coalitie nemen diverse onderwijsorganisaties deel, bestaande uit De Onderwijsspecialisten, Quadraam, Aloysius Stichting en SOTOG. Daarnaast zijn er in totaal 17 samenwerkingsverbanden po en vo bij de coalitie aangesloten. Het plan is opgesteld door een projectgroep, in overleg met de samenwerkingsverbanden. De coalitie werkt samen met de gemeenten en jeugdhulp voor aanvullende ondersteuning. Samen met partners in de regio (regulier, speciaal, basis en voortgezet onderwijs) streeft de coalitie naar een dekkend en bereikbaar regionaal digitaal aanbod voor de provincie Gelderland. De coalitie werkt momenteel al nauw samen met partners uit Limburg, Noord-Oost Brabant (Aloysius Stichting en Agora Underground) en Twente in het kader van regio-overstijgende kennisontwikkeling en expertisedeling.		
Doelgroep		
De coalitie richt zich op leerlingen uit zowel het primair onderwijs (po) als voortgezet onderwijs (vo) die vanwege lichamelijke of psychische redenen niet of niet volledig naar school kunnen. Voor deze jeugdigen is geen passend ondersteuningsaanbod beschikbaar binnen het funderend onderwijs. De doelgroep beperkt zich niet tot thuiszitters, ook jeugdigen die dreigen uit te vallen door relatief verzuim, absoluut verzuim of vrijstelling op grond van artikel 5 (Leerplichtwet) vallen eronder. De coalitie onderscheidt twee groepen: 1) Leerlingen uit de midden- en bovenbouw van het primair (speciaal) onderwijs met uitstroombestemming diplomagericht, 2) leerlingen uit het v(s)o in het vmbo tot en met vwo, met uitstroombestemming vervolgonderwijs en arbeidsmarktgericht. De coalitie hanteert enkele toelatingsvoorwaarden zoals bereidwilligheid om terug te keren naar fysiek onderwijs en het ontbreken aan een oplossing in het huidige stelsel van passend onderwijs.		
Doelen		
Als hoofddoel streeft de coalitie ernaar om niet-schoolgaande jeugdigen te ondersteunen en te begeleiden zodat voor hen weer een nieuw perspectief op leren en ontwikkelen ontstaat. Dit wil men bereiken door een dekkend en duurzaam aanbod van digitaal afstandsonderwijs uit te breiden en door te ontwikkelen. De coalitie onderschrijft dat fysieke terugkeer naar school het doel is waar naartoe gewerkt wordt maar erkent dat dit niet voor alle thuiszittende jeugdigen passend en haalbaar is. Voor deze leerlingen wordt gekeken naar doorstroming richting arbeid, dagbesteding of intensieve zorg.		
Activiteiten		
De subsidie wordt ingezet voor de (door)ontwikkeling van het digitale aanbod van de bestaande digitale schoolvoorzieningen en voor de uitbreiding van scholen die gespecialiseerd zijn in het geven van digitaal afstandsonderwijs, passend bij de doelgroep. Momenteel is de aanpak nog niet concreet gemaakt, daar hoopt de coalitie in de komende periode stappen in te maken met de komst van de projectleider. De aanpak van de coalitie begint bij het inventariseren van de		

ondersteuningsbehoeften van de jeugdigen en de mogelijkheden in samenspraak met de leerling, ouders en partners uit de gemeenten leerplicht/jeugdhulp. Vervolgens zal de leerling profiteren van een passend digitaal onderwijsaanbod. De coalitie zet in op een hybride aanpak, waarbij fysieke ontmoetingen mogelijk zijn. Om dit te vergemakkelijken zal het digitaal onderwijs vanuit meerdere scholen georganiseerd worden, aangezien de regio groot is. De focus ligt op (door)ontwikkeling en uitbreiding van het aanbod en een virtuele leeromgeving. Hierbij krijgt de v(s)o leerling een mentor toegewezen. De concrete invulling van het aanbod en de leeromgeving is niet af te leiden uit het plan en uit het gesprek blijkt dat de concretisering de komende periode verder vorm zal krijgen. De precieze invulling van het digitaal afstandsonderwijs (waaronder aantal, duur en frequentie van contacten, de geboden ondersteuning en inhoud van onderwijsprogramma) wordt in ieder geval afgestemd op het niveau, de belastbaarheid en specifieke ondersteuningsbehoefte van de leerling. Ook beschrijft de coalitie voornemens te zijn een centraal punt met regionaal advies- en expertfunctie in te richten waar onderwijspartners kennis en expertise kunnen delen. Verder zullen er voor uitvoerende medewerkers gezamenlijke maandelijkse bijeenkomsten worden georganiseerd.

Monitoring en evaluatie

De coalitie is voornemens om een stelsel te ontwikkelen van kwaliteitsverbetering en -borging, waaronder een tevredenheidspeiling en opbrengstenmonitor. Verder is nog onduidelijk hoe de monitoring en evaluatie zal plaatsvinden. In het gesprek geeft de coalitie aan open te staan voor samenwerking met het onderzoeksteam om de monitoring en evaluatie vorm te geven.

Coalitie Groningen

Achtergrondgegevens	Regio	Provincie Groningen en gemeente Noordenveld
	Hoofdaanvrager	Stichting o2g2 (Openbaar Onderwijs Groningen)
	Deelnemende partijen	Schoolbesturen PO en V(S)O Drie samenwerkingsverbanden: VO Groningen stad V(S)O Groningen Ommelanden, PO 20.01 (Groningen en Noordenveld)
	Koploper	Deels
Ontstaansgeschiedenis		
Alle schoolbesturen en drie samenwerkingsverbanden, één in het primair onderwijs (po) en twee in het voortgezet onderwijs (vo), zijn aangesloten bij de coalitie. Openbaar Onderwijs Groningen nam hierbij het voortouw, zowel als grootste schoolbestuur in de regio als vanuit de verbinding met andere projecten binnen het bestuur. Tijdens gezamenlijke sessies met de samenwerkingsverbanden en begeleiders van thuiszittende leerlingen is in kaart gebracht hoe digitaal afstandsonderwijs momenteel wordt vormgegeven, wat de gewenste situatie is en welke stappen nodig zijn om dit te realiseren. Daarbij kan worden voortgebouwd op bestaande expertise binnen de regio.		
Doelgroep		
De coalitie richt zich in principe op alle kinderen en jongeren in de provincie Groningen en de gemeente Noordenveld die onderwijs volgen in het primair, speciaal (basis)onderwijs en voortgezet (speciaal)onderwijs, maar die vanwege lichamelijke of psychische redenen tijdelijk (gedeeltelijk) niet in staat zijn fysiek en volledig onderwijs te volgen. Ook leerlingen die het risico lopen uit te vallen, vallen binnen de doelgroep. Een belangrijke voorwaarde voor toelating is dat met tijdelijke inzet van digitaal afstandsonderwijs perspectief is op terugkeer naar een vorm van onderwijs of diploma binnen maximaal 2 jaar. In verband met financiering van het digitale afstandsonderwijs, is het belangrijk dat een leerling een school van inschrijving heeft.		
Doelen		
Het hoofddoel van de coalitie is om een duurzaam, geïntegreerd digitaal onderwijssysteem in de regio op te zetten dat zorgt voor een ononderbroken schoolloopbaan en maximale kansen voor alle leerlingen, zelfs als zij (tijdelijk) niet fysiek naar school kunnen. Op die manier lopen leerlingen een minder grote achterstand in het onderwijs op. De coalitie wilt uiteindelijk een duurzaam, flexibel en adaptief onderwijssysteem met een dekkend netwerk van digitale en hybride schoolvoorzieningen. De verwachting is dat digitaal afstandsonderwijs voor 50-60% van de thuiszittende leerlingen geschikt kan zijn en dat zij binnen twee jaar terug kunnen keren naar fysiek onderwijs of hun diploma halen. Om dit doel te behalen, wordt ingezet op kennisdeling en expertisevergroting op de scholen rondom het geven van digitaal afstandsonderwijs. Een belangrijke opbrengst daarvan zal het Centraal Kenniscentrum zijn met expertise op het gebied van thuiszitters, digitale leermiddelen en ICT.		
Activiteiten		
In het eerste jaar wordt onderzocht wat nodig is om digitaal onderwijs te bieden en welke mogelijkheden daarvoor beschikbaar zijn. De concrete invulling van het digitale afstandsonderwijs is dus afhankelijk van het portfolio dat in schooljaar 2025-2026 zal worden ontwikkeld en de eigen invulling van de (regio)scholen. Het is de bedoeling om zo snel mogelijk te starten met de pilots op de regioscholen en docenten op te leiden. Er wordt in ieder geval een Centraal Kenniscentrum Digitaal Afstandsonderwijs opgericht voor alle scholen en digitale schoolvoorzieningen in de regio, met als doel kennisdeling en het bundelen van		

expertise. Samen met de regioscholen ondersteunt het Kenniscentrum de scholen binnen de regio en adviseert in het geven van digitaal afstandsonderwijs. Docenten zullen worden opgeleid middels trainingen, webinars en nieuwsbrieven. Ook ontwikkelt het Kenniscentrum een portfolio waarin digitale tools, middelen, kennis en materialen voor de ondersteuning van thuiszittende leerlingen die tijdelijk digitaal afstandsonderwijs volgen op een rij worden gezet. Zo wil de coalitie digitaal en hybride onderwijs op de scholen versterken.

Ook richt de coalitie zich op bovenschoolse digitale schoolvoorzieningen. Eén of meerdere regioscholen zullen fungeren als digitale schoolvoorziening. De digitale schoolvoorzieningen verzorgen digitaal afstandsonderwijs voor de leerlingen in de regio, in afstemming met de school van inschrijving. De regioscholen zullen zelf de vorm kiezen die het beste aansluit bij hun leerlingen en docenten. Aanvullend heeft de coalitie de ambitie om aan het Kenniscentrum en/of regioscholen een outreachend team te verbinden dat gericht is op begeleiding en ondersteuning van leerlingen en het systeem thuis. Omdat dit vanuit het OPDC voor het voortgezet onderwijs al bestaat, richten de bovenschoolse voorzieningen zich voornamelijk op het primair onderwijs.

Monitoring en evaluatie

De school van inschrijving schrijft of actualiseert het OPP. Daarvoor zijn op dit moment meerdere formats in omloop, maar de wens ligt er om dit uniform te maken. Er vindt monitoring plaats door cyclische en systematische evaluatie van het OPP, onder andere middels evaluatie- en voortgangsgesprekken met leerlingen. Daarnaast registreert de coalitie welk aandeel leerlingen terugkeert naar het reguliere fysieke onderwijs en volgt zij via de thuiszittersregistratie de bredere ontwikkelingen rondom dit thema. Ook het digitale aanbod en de geboden ondersteuning worden regelmatig geëvalueerd, onder andere via tevredenheidsonderzoeken onder leerlingen en ouders.

Coalitie Limburg

Achtergrondgegevens	Regio	Provincie Limburg
	Hoofdaanvrager	Dynamiek Scholengroep
	Deelnemende partijen	7 samenwerkingsverbanden en 18 schoolbesturen uit primair (speciaal) onderwijs in Limburg, Oost- Brabant en Gelderland
	Koploper	Nee
Ontstaansgeschiedenis		
Projectleiders vanuit Dynamiek Scholengroep hebben in het kader van de huidige subsidie onder samenwerkingsverbanden en schoolbesturen geïnventariseerd wie er interesse had om aan te sluiten. Daaruit kwamen zeven samenwerkingsverbanden voor primair onderwijs en 18 schoolbesturen voor primair (speciaal) onderwijs voort die zich aansloten bij de coalitie. Van de samenwerkingsverbanden zijn zeven in Limburg actief. De overige twee zijn gevestigd in Brabant en Gelderland maar grenzen aan Limburg. De huidige coalitiepartners hebben eerder samengewerkt rondom andere subsidieaanvragen. Rondom de Digitale school is een stuurgroep opgezet die fungeert als vertegenwoordiging van de samenwerkingsverbanden, schoolbesturen en experts/specialisten. Deze stuurgroep komt regelmatig bij elkaar en controleert de voortgang. De coalitie heeft in schooljaar 2024-2025 een inventarisatieonderzoek uitgevoerd waarbij gekeken is naar hoe het onderwijs voor thuiszittende leerlingen momenteel wordt ingericht. Daarbij viel op dat een grote groep leerlingen op dit moment (digitaal) onderwijs volgt, wat op veel verschillende manieren wordt vormgegeven. Het huidige onderwijs voor leerlingen die niet volledig fysiek onderwijs volgen bleek daarnaast te bestaan uit het meegeven van boeken naar huis, zonder een duidelijke lijn in het programma en zonder verbinding met de klas van herkomst. De coalitie wil deze manier van digitaal afstandsonderwijs aan thuiszitters versterken door een volwaardige online omgeving aan te bieden met als voornaamste doel terugkeer naar het onderwijs. Momenteel is er binnen de regio geen voorbeeld van digitaal afstandsonderwijs dat voldoet aan de drieslag van Biesta en aansluit bij de visie van de coalitie.		
Doelgroep		
De coalitie richt zich met de Digitale School op leerlingen uit groep 5/6 t/m 8 van het primair onderwijs (po, inclusief sbo en so) die wegens persoonlijke omstandigheden tijdelijk niet naar school kunnen. De coalitie hanteert hierbij duidelijke criteria om te behalen wie tot de doelgroep behoort, zodat de voorziening wordt ingezet waar deze voor bedoeld is en er geen aanzuigende werking ontstaat op leerlingen die in principe fysiek onderwijs kunnen volgen. Daarnaast moet er sprake zijn van noodzaak van digitaal afstandsonderwijs, tijdelijkheid van deze vorm van onderwijs, en instemming en betrokkenheid van de leerling en zijn omgeving.		
Doelen		
Het doel van de coalitie is tweeledig: 1) het aantal thuiszitters verminderen en 2) het digitale onderwijs aan thuiszitters versterken en preventief in te zetten wanneer leerlingen nog fysiek onderwijs volgen. De coalitie begint in januari 2026 met een curatieve aanpak in de vorm van een pilot voor 5-10 thuiszittende leerlingen. In een later stadium hoopt de coalitie uit te breiden naar een meer preventieve aanpak voor circa 100 leerlingen. Binnen de looptijd van de subsidieregeling wil de coalitie een volledig functionerende Digitale School neerzetten als duurzaam instrument in de regio. Concreet streven de partners ernaar dat aan het eind van de projectperiode circa 100		

thuiszittende leerlingen succesvol gebruik hebben gemaakt van de Digitale School, en dat een aanzienlijk deel van hen daarna weer (gedeeltelijk) is teruggekeerd in onderwijs.

Activiteiten

De coalitie is voornemens om een digitale leeromgeving te ontwikkelen. Deze bestaat uit drie kernfuncties: het 1) Leerlab, 2) Babbellab en 3) Spiegellab. Het Leerlab is gefocust op gerichte kennisontwikkeling en lesprogramma's, het Babbellab op sociale interactie met klasgenoten en docent en het Spiegellab op reflectie en persoonlijke groei. De leerling krijgt toegang tot diverse educatieve bouwblokken, waarbij de coalitie zich richt op reguliere methodes, commerciële aanbieders en AI. Elke leerling krijgt een vaste mentor toegewezen vanuit het schoolbestuur/samenwerkingsverband. Verder is er een digitale docent in de leeromgeving. Binnen de leeromgeving zijn digitale groepsactiviteiten, zoals samenwerkopdrachten en mentorlessen.

De coalitie streeft ernaar dat er voor de zomer van 2025 een duidelijk ontwerp en testomgeving klaar liggen zodat in december 2025 een werkende pilotomgeving beschikbaar is. Ook wordt in deze periode het kernteam gevormd en opgeleid. Vervolgens zal de eerste groep thuiszitters die zullen deelnemen aan de pilot worden geïdentificeerd in samenwerking met de samenwerkingsverbanden en de scholen. Vervolgens vinden de intake gesprekken plaats. De eerste pilotperiode loopt van januari 2026 tot ongeveer juni 2026, waarna een kort evaluatierapport over de pilot volgt. Met de lessen uit de pilot past de coalitie zo nodig onderdelen aan en werft een grotere tweede groep leerlingen voor opschaling. De verwachting is dat de Digitale School vanaf schooljaar 2026-2027 op volle capaciteit draait. De coalitie zal leerlingen blijven begeleiden, nieuwe instroom behandelen en hopelijk ook de eerste succesvolle terugplaatsingen ervaren. In deze laatste stap wordt gewerkt aan het borgen van de voorziening.

Monitoring en evaluatie

De coalitie geeft aan zelf uitvoerig onderzoek te gaan doen gedurende de uitvoering van de digitale school. Bij de start van het traject worden voor elke leerling individuele onderwijsdoelen gesteld in een OPP of vergelijkbaar plan. Het gaat hierbij om doelen op cognitief, sociaal en persoonlijk gebied. De coalitie wil een gestructureerde monitoringcyclus uitvoeren, bestaande uit:

- Periodieke observatie door digitale leerkracht en mentor
- Wekelijkse voortgangcheck met de leerling en mentor
- Periodieke evaluatiegesprekken met alle betrokkenen
- Data tools en systemen
- Documentatie en overdracht in het leerlingdossier
- De coalitie is nog zoekende naar manieren om de sociale-emotionele ontwikkeling te meten.

Coalitie Noord-Holland Noord

Achtergrondgegevens	Regio	West-Friesland, Kop van Noord-Holland, Noord-Kennemerland, Waterland, Zaanstreek en Amsterdam
	Hoofdaanvrager	Stichting VONK
	Deelnemende partijen	Stichting Vonk en samenwerkingsverbanden Noord-Holland (po en vo); West-Friesland, Kop van Noord-Holland, Noord-Kennemerland, Waterland, Zaanstreek, Amsterdam
	Koploper	Nee
Ontstaansgeschiedenis		
In het kader van de subsidieregeling hadden samenwerkingsverbanden in de regio Noord-Holland Noord (NHN) onderling contact en kwamen tot de conclusie dat ze met een grote groep samenwerkingsverbanden de subsidie moesten aanvragen om hun kansen te vergroten. De coalitie werkt samen met de coalitie Noord-Holland Zuid (NHZ), maar de activiteiten worden apart uitgevoerd. De coalities trekken op het gebied van kennis- en expertisedeling wel samen op in de vorm van een gezamenlijk kenniscentrum en hebben samen één stuurgroep. Deze gezamenlijke inspanning wordt gedragen door een netwerk van samenwerkingsverbanden, schoolbesturen en andere relevante partijen.		
Doelgroep		
De Digitale School richt zich op leerlingen in de leeftijd 10-18 jaar uit de bovenbouw van het primair onderwijs (po) en voortgezet onderwijs (vo), inclusief vmbo, havo en vwo. Een schoolinschrijving is niet verplicht. Het digitale onderwijsprogramma is flexibel ingericht, zodat het aansluit bij alle onderwijsniveaus, van basisvaardigheden in het po tot de voorbereiding op het centraal eindexamen in het vo. Dit digitale onderwijs richt zich op leerlingen die tijdelijk niet kunnen deelnemen aan regulier onderwijs vanwege complexe ondersteuningsbehoeften, in een context die daar op dat moment (nog) onvoldoende op inspeelt. Het is bedoeld voor leerlingen die (volledig of grotendeels) thuiszitten en tijdelijk niet fysiek naar school kunnen, maar ook voor leerlingen die dreigen uit te vallen uit het reguliere onderwijs. Elke regio krijgt in het eerst jaar 4 plekken voor de digitale schoolvoorziening. De 12 plekken die over zijn mogen onderling verdeeld worden.		
Doelen		
De coalitie NHN heeft als doel om een aanvullende, passende leeromgeving te bieden voor (dreigend) thuiszittende leerlingen in het po en vo. Daarbij ligt de focus op het schoolfit maken van de leerlingen. De begeleiding is gericht op het stapsgewijs versterken van de sociale en cognitieve vaardigheden die nodig zijn voor een succesvolle terugkeer naar regulier fysiek onderwijs of ter voorkoming van uitval waar dat dreigt. Binnen de looptijd richt de coalitie zich op de realisatie van: • Een digitale leeromgeving die leerlingen stimuleert in hun ontwikkeling • Begeleiding op maat, afgestemd op de specifieke behoeften van de leerling • Een duurzaam samenwerkingsmodel dat kennisdeling en professionalisering waarborgt		
Activiteiten		

De coalitie creëert een voorziening die gebruikt maakt van een digitale leeromgeving waarin sociale en digitale aanwezigheid centraal staan. Er is daarbij ook de mogelijkheid van fysieke ontmoeting op een locatie, die bewust niet in een schoolgebouw zit om deelnemers tegemoet te komen. De coalitie start met een fysieke locatie in Hoorn, om het netwerk zo lokaal mogelijk te houden en leerlingen te stimuleren op pad te gaan. Idealiter komt de eerste groep leerlingen dan ook uit de buurt, in lijn met de thuisnabij-gedachte. Wanneer de fysieke locatie loopt, zal de coalitie uitbreiden met een tweede en derde locatie, waar is nog niet duidelijk, maar er zal rekening worden gehouden met de geografische ligging. Daarbij is de gedachte: eerst kwaliteit, dan kwantiteit.

De digitale basis in Teams heeft een dagstart om 9 uur en een dagafsluiting om 14.45 uur. Tussen deze tijden mogen leerlingen werken in de rijke leeromgeving (online of fysiek). Leerlingen van de digitale school worden gekoppeld aan een coach die hen begeleidt en individuele coachgesprekken met hen voert.

In schooljaar 2025-2026 start een groep van 30 leerlingen met digitaal onderwijs. Aan het eind van het schooljaar wordt geëvalueerd. Aan het eind van schooljaar 2024-2025 was er sprake van vertraging, waardoor de verwachting is dat er van de planning zal worden afgeweken. Wel zijn de coaches per 1 augustus in dienst bij Vonk.

In schooljaar 2026-2027 zal het leerlingaantal uitgebreid worden, en evalueert de coalitie de processen en wordt ingezet op structurele professionalisering van het onderwijskundig team. Het jaar daarna wordt wederom opgeschaald, naar minimaal 90 leerlingen. Ook worden nieuwe samenwerkingspartners geïntroduceerd en zullen de onderwijsstructuur en kenniscentrum volledig geïmplementeerd worden.

Monitoring en evaluatie

Monitoring en kwaliteitszorg vinden plaats via ontwikkelperspectiefplannen (OPP's), wekelijkse voortgangsgesprekken en multidisciplinaire evaluaties. Het OPP wordt minimaal elke acht weken geëvalueerd in samenwerking met leerling, ouders, coach en betrokken partijen. Binnen Vonk wordt gewerkt met SOMtoday, met daarin een module voor OPP met een standaard format dat binnen de coalitie zal worden aangehouden. Daarnaast wordt een zelfontwikkeld ontwikkellogboek bijgehouden door de coach en zijn er elke week leerlingbesprekingen met coaches en de gedragswetenschapper. De coalitie is nog aan het onderzoeken hoe de mate waarin leerlingen schoolfit zijn meetbaar kan worden gemaakt.

Coalitie Noord-Holland Zuid

Achtergrondgegevens	Regio	Noord-Holland Zuid
	Hoofdaanvrager	Dunamare Onderwijs
	Deelnemende partijen	Samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland, Amstelronde Passend onderwijs, Passend Onderwijs Zuid-Kennemerland, Passend Onderwijs IJmond, Voortgezet Onderwijs Midden Kennemerland, Samenwerkingsverband Amstelland en de Meerlanden, Qinas, Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Haarlemmermeer, Unita, VONK
	Koploper	Nee
Ontstaansgeschiedenis		
De coalities Noord-Holland Zuid (Dunamare) en Noord-Holland Noord (Vonk) gaan samenwerken om een structurele oplossing voor thuiszittende leerlingen te creëren door middel van passend digitaal afstandsonderwijs. Beide coalities ontwikkelen oplossingen gericht op digitaal afstandsonderwijs, ieder gericht op een andere doelgroep, maar streven naar samenwerking waar dat mogelijk is. Dunamare, een onderwijsgroep van 24 scholen in het voortgezet onderwijs (vo) te Haarlem, en Vonk, een onderwijsinstelling voor beroepen te Alkmaar voor het vo, combineren hun kennis en infrastructuur waar mogelijk om zo samen sterker te staan. Binnen Noord-Holland Zuid heeft Dunamare reeds voorgesorteerd met de Digitale Afstandsonderwijsgroep en een fysieke locatie in Haarlem. De subsidie wordt benut om de gezamenlijke regionale infrastructuur te versterken, partners aan te haken en het bestaande aanbod stapsgewijs uit te breiden en te verduurzamen.		
Doelgroep		
De coalitie richt zich op alle leerlingen (po, vo, sbo, so) in Noord-Holland Zuid die tijdelijk of langdurig niet fysiek kunnen deelnemen aan hun reguliere onderwijsprogramma, om uiteenlopende medische, psychische of sociale redenen. De aanmeldingen verlopen via de samenwerkingsverbanden; er zijn geen uitsluitende criteria, maar het aannamebeleid wordt wel per locatie en samenwerkingsverband verder uitgewerkt. De praktijk is sterk gericht op leerlingen uit het vo, met voorzichtig uit te breiden opties voor het po, als de ervaring en infrastructuur zich verder ontwikkelen.		
Doelen		
Noord-Holland Zuid wil drie doelen realiseren: (1) het duurzaam bevorderen van terugkeer van elke leerling naar passend (regulier) onderwijs, met een individueel terugkeerperspectief als uitgangspunt; (2) tijdelijk passend onderwijs op maat bieden, helemaal afgestemd op de individuele behoeften qua leerdoelen en ondersteuningsvraag; en (3) regionaal kennis opbouwen en delen, met het perspectief op een structureel en breed inzetbaar expertisepunt rond afstandsonderwijs. In de aanpak wordt gestreefd naar zowel academische ontwikkeling als sociale binding. De focus van de projectleider ligt op het minimaliseren van onderwijsachterstand, terwijl collega's die werken vanuit de locatie direct inzetten op het boeken van kleine, sociale succesmomenten. Beide elementen worden als noodzakelijk gezien voor een succesvolle re-integratie.		
Activiteiten		
De coalitie werkt vanuit een hybride model: een fysieke plek fungeert als basis, waar 20-30 leerlingen in Haarlem kunnen worden begeleid. Dit betreft een mix van leerlingen die deels fysiek, deels op afstand onderwijs volgen. Leerlingen brengen veelal hun eigen onderwijsprogramma mee vanuit de school van herkomst. De focus ligt op begeleiding, coaching en het organiseren van een stabiel dagritme. Voor leerlingen die niet (regelmatig) naar de locatie kunnen komen, wordt digitale begeleiding op maat geboden, met inzet van digicoaches. Dit is een punt van ontwikkeling en samenwerking met andere coalities en externe partners.		

Het aannamebeleid en arrangementen worden samen met de samenwerkingsverbanden verder beschreven en afgestemd. Binnen het project wordt gezocht naar manieren om bestaand (digitaal) lesmateriaal en effectieve instrumenten te bundelen of over te nemen, in plaats van zelf alles te ontwikkelen. In de praktijk wordt “al doende” geleerd, waarbij groei richting een meer volledig digitaal onderwijsaanbod het doel is.

Monitoring en evaluatie

De monitoring is zowel kwalitatief als kwantitatief van aard, maar een vaste structuur ontbreekt nog. Elke leerling wordt via het OPP gevolgd op leerdoelen en voortgang, met elke acht weken een bijstellende evaluatie. De praktijk leert dat doelen vooral leerlingsspecifiek zijn. Doorgaans is de korte termijn “terugkeer naar de school van herkomst” leidend. De coalitie is zoekende naar uniforme en duurzame meetinstrumenten, afstemming met bestaande instrumenten van samenwerkingsverbanden en de praktische uitvoerbaarheid daarvan.

Op organisatieniveau wordt geëxperimenteerd met overleg en kennisdeling tussen medewerkers, coaches en betrokken samenwerkingsverbanden en zijn er plannen voor bredere uitrol van best practices, opschaling van de doelgroep en het leren van andere coalities.

Coalitie Oost-Brabant

Achtergrondgegevens	Regio	Zuid-Limburg, Midden en Noord Limburg en De Kempen, Helmond/Peel­land en Eindhoven
	Hoofdaanvrager	Aloysius Stichting
	Deelnemende partijen	De Korenaer (vso, Aloysius Stichting), Agora Underground (pilotgroep voor vo, Wings, Stichting Onderwijs Midden-Limburg), De Widdonckschool (so, Aloysius Stichting), College Weert (Stichting LVO), Zuiderbos (so en vso, Stichting Zuiderbos)
	Koploper	Ja
Ontstaansgeschiedenis		
Binnen de coalitie is brede expertise aanwezig op het gebied van digitaal afstandsonderwijs en de begeleiding van thuiszittende leerlingen. Om deze reden is deze coalitie een voorloper. Deze expertise komt voort uit diverse scholen en bovenschoolse voorzieningen die al jarenlang ervaring hebben met het aanbieden van digitale maatwerktrajecten voor jongeren met complexe ondersteuningsbehoeften. De afgelopen jaren bedienden zij ongeveer 60 leerlingen op jaarbasis. Zo wordt er samengewerkt met de jeugdzorgpartner in het kader van Project Ervarend Leren (PEL), waarbij leerlingen digitaal afstandsonderwijs volgen tijdens hun verblijf in het buitenland. Voor de subsidie splitst de coalitie zich op in drie regio's, aangezien elke regio zich in een eigen fase van ontwikkeling bevindt. Het gaat om 1) Zuid-Limburg, 2) Midden en Noord Limburg en 3) De Kempen, Helmond/Peel­land en Eindhoven. Elke regio stelt een specifiek projectplan op. Er zijn diverse partijen betrokken bij de coalitie, die vooral komen uit het gespecialiseerd onderwijs. De Korenaer (vso) Deurne heeft ruim tien jaar ervaring met digitaal afstandsonderwijs en ook Scholengemeenschap Harreveld (vso) biedt aan steeds meer thuiszittende leerlingen maatwerk afstandsonderwijs. Widdonckschool Weert (so) ontwikkelt een digitaal afstands­aanbod voor kinderen in de basisschoolleeftijd, dit staat momenteel nog in de kinderschoenen. Agora Underground beschikt over specifieke expertise in het begeleiden van thuiszitters en haakt vanuit die rol aan bij de coalitie. Het College Weert organiseert momenteel nog digitaal afstandsonderwijs via een externe partij en is aangesloten bij de coalitie om deze vorm van onderwijs zelf aan te kunnen bieden. Zuiderbos (v)so heeft nog geen ervaring met digitaal afstandsonderwijs en is aangesloten bij de coalitie om dit te ontwikkelen.		
Doelgroep		
De Digitale Schoolvoorziening voor afstandsonderwijs ondersteunt zowel het primair onderwijs (po) als het voortgezet onderwijs (vo), inclusief het gespecialiseerd onderwijs. Binnen deze sectoren wordt digitaal afstandsonderwijs aangeboden op vmbo, havo en vwo. Zo krijgen leerlingen op verschillende onderwijsniveaus toegang tot passend digitaal onderwijs. Het gaat hierbij om thuiszitters die uit het reguliere onderwijssysteem zijn geraakt. Vaak betreft dit leerlingen zonder schoolinschrijving, met een complexe onderwijs- en/of zorgvraag. Nieuw in het digitaal aanbod is de focus op het po, waarbij de coalitie zich zal richten op leerlingen vanaf groep 6. Om te waarborgen dat het digitale onderwijsaanbod aansluit bij de beoogde doelgroep, hanteert de coalitie toelatingscriteria, waaronder de aanwezigheid van leerpotentieel, een stabiele leeromgeving thuis en motivatie en bereidheid terug te keren naar regulier onderwijs.		
Doelen		

De coalitiepartners willen de huidige aanpak van de voorlopers binnen de regio en hun aanbod graag verbreden, verdiepen en versterken in de drie genoemde regio's van de coalitie. Een belangrijk resultaat is het terugdringen van het aantal thuiszitters door middel van de Digitale School. Ook willen ze kennis en ervaring delen met elkaar en met andere onderwijsorganisaties en netwerkpartners in het land. In de komende drie jaar streeft de coalitie naar een regionale dekking van de Digitale School bij de coalitiepartijen. De wens is dat de Digitale School wordt gezien als een volwaardig onderdeel van passend onderwijs.

Activiteiten

De aanpak is volledig gericht op maatwerk. Allereerst wordt in kaart gebracht wat er speelt bij de leerling, bij voorkeur tijdens een huisbezoek. Dit huisbezoek geldt volgens de coalitie als een essentieel onderdeel van de werkwijze. Op basis van de uitkomsten wordt een persoonlijk plan opgesteld. Elke leerling volgt vervolgens een individueel leerprogramma, afgestemd op persoonlijke behoeften, mogelijkheden en ambities. Alle leerlingen ontvangen een iPad, waarmee zij toegang krijgen tot lesmateriaal, digitale begeleiding en educatieve apps. Er wordt momenteel geen gebruik gemaakt van één digitaal middel, maar vooral Teams wordt gebruikt. De digitale docent fungeert als primair aanspreekpunt. In veel gevallen is er daarnaast al jeugdhulp betrokken, die zich vooral richt op de individuele situatie. Het (afstands)onderwijs sluit hierbij aan, met regelmatige overlegmomenten. Daarnaast wordt een ingroeiplan opgesteld, waarmee leerlingen stapsgewijs kunnen terugkeren naar het regulier onderwijs. De coalitie onderzoekt momenteel hoe onderlinge ontmoeting en gezamenlijke activiteiten tussen leerlingen binnen de Digitale School kunnen worden vormgegeven. Dit is nog geen onderdeel van het bestaande digitale aanbod. Het versterken van socialisatie is dan ook een belangrijk ontwikkeldoel van de coalitie binnen de huidige aanpak. Uitwisseling van kennis en ervaring vindt plaats via kennis- en themabijeenkomsten. Daarnaast wordt een centraal aanmeldpunt en helpdesk ingericht voor de drie regio's. Dit servicepunt, dat nog ontwikkeld moet worden, moet ervoor zorgen dat (hulp)vragen snel in beeld komen en ouders adequaat worden begeleid.

Monitoring en evaluatie

Voor elke leerling wordt samen met ouders en leerling een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld, waarin alle leer- en ontwikkeldoelen worden vastgelegd. Dit gebeurt op basis van het plan van aanpak wat tijdens een huisbezoek wordt opgesteld. De voortgang van de leerling wordt periodiek geëvalueerd in overleg met de gedragswetenschapper, docent, leerling en ouders/verzorgers. Het OPP wordt minimaal twee keer per jaar herzien. Daarnaast vindt er eens per drie weken overleg plaats tussen de school van inschrijving en de school waar de leerling digitaal onderwijs volgt. In dit overleg komen de voortgang, begeleiding en eventuele knelpunten aan bod. Ook zijn er toetsmomenten, waarvan de resultaten systematisch worden geanalyseerd. De verdere uitwerking van de monitoring is nog in ontwikkeling. De coalitie is voornemens jaarlijks tevredenheidspeilingen onder ouders en leerlingen uit te voeren. Deze peilingen worden opgesteld in samenwerking met de klankbordgroep, waarin onder andere Balans participeert. Daarnaast staat de coalitie open voor samenwerking met het onderzoeksteam om de monitoring en evaluatie verder te versterken.

Coalitie Overijssel-Oost

Achtergrondgegevens	Regio	Overijssel-Oost: Twente, Salland en Vechtdal
	Hoofdaanvrager	Stichting Het Stedelijk Lyceum Enschede
	Deelnemende partijen	Stichting Het Stedelijk Lyceum Enschede (Juniq-U en Novo Ego) Samenwerkingsverband Regio Almelo VO/VSO (De Link) Samenwerkingsverband VO Twente Oost Regionaal samenwerkingsverband VO Noord Overijssel (Klasse Lokaal) Stichting SOTOG (Keukentafelonderwijs) Samenwerkingsverband Twente Noord PO Samenwerkingsverband Twente Oost PO
	Koploper	Nee
	Ontstaansgeschiedenis	
De betrokken partijen zijn al langer bezig met het probleem van thuiszitters en hebben ervaring met de problematiek, maar hebben hun krachten gebundeld voor deze subsidieaanvraag en versterken zo de regionale samenwerking en afstemming. In het kader van dit project is de samenwerking gezocht met de opleiding gamedevelopment van Saxion Hogeschool om een game te ontwikkelen. Dit mede naar aanleiding van de startbijeenkomst met alle coalities afstandsonderwijs en thuiszitters.		
Doelgroep		
De coalitie Twente richt zich op jeugdigen (12 – 18 jaar) in de regio's Twente, Salland en Vechtdal die als gevolg van lichamelijke of psychische redenen niet (volledig) naar school kunnen. Vooralsnog richt de coalitie zich op leerlingen in het v(s)o binnen de onderwijsniveaus vmbo-gl/tl, havo en vwo. Indien uit de onderzoeksfase blijkt dat er ook een (grote) vraag ligt naar ontwikkeling van digitaal aanbod voor leerlingen binnen praktijkonderwijs, vmbo basis, vmbo kader of voor leerlingen binnen de arbeidsgerichte leerweg van het vso, dan worden deze onderwijsniveaus (waar mogelijk) ook in de ontwikkelfase meegenomen.		
Doelen		
Het voornaamste doel van de coalitie is de ondersteuning en begeleiding van leerlingen middels digitaal afstandsonderwijs, zodat ze (weer) tot leren komen en een positief perspectief ervaren op leren en ontwikkelen. De subsidie wordt gebruikt voor het opzetten van digitale schoolvoorzieningen in de regio, waaronder het ontwikkelen van een digitaal onderwijsaanbod en een digitale leeromgeving. Het beoogde resultaat is een dekkend en duurzaam aanbod van digitaal afstandsonderwijs in de regio van de coalitie, passend bij de doelgroep en regionale context, dat ook na afloop van de subsidie beschikbaar is. De coalitie werkt bewust niet met terugkeerstreefcijfers, om de lat niet te hoog te leggen. Het gaat er vooral om dat het kind weer in ontwikkeling komt en uit huis komt. Binnen het digitaal afstandsonderwijs wordt, als de gezondheidssituatie en belastbaarheid van de leerling het toelaten, aandacht besteed aan kennis en vaardigheden van leerlingen, het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties en de ontwikkeling van identiteit, autonomie en verantwoordelijkheid.		
Activiteiten		

- Om te komen tot een dekkend en passend aanbod van digitaal afstandsonderwijs start de coalitie in 2025 met een onderzoeksfase. Deze fase heeft als doel om een beter beeld te krijgen van de doelgroep, de regionale context en de ontwikkeling van het digitale onderwijsaanbod. Op basis van de uitkomsten wordt een voorstel opgesteld voor de ontwikkelfase.
- In het tweede subsidiejaar staat de ontwikkeling van digitaal afstandsonderwijs centraal. De verwachting is dat Saxion in het voorjaar van 2026 een eerste versie van de digitale game heeft. In deze ontwikkelfase begint de coalitie daarnaast met een kleinschalig aanbod van digitaal afstandsonderwijs. De precieze invulling daarvan is afhankelijk het niveau, de belastbaarheid, specifieke ondersteuningsbehoefte en context van de leerling, maar in de basis zal het gaan om een hybride vorm van digitaal en fysiek onderwijs. Vertrekpunt zijn de in het ontwikkelingsperspectief van de leerling gestelde onderwijsdoelen. Ook vult de coalitie de regionale advies- en expertfunctie concreet in en stelt zij een plan op voor het uitvoeren van (tussentijdse) evaluaties.
- Het streven is om in het schooljaar 2026-2027 digitaal afstandsonderwijs aan te bieden aan leerlingen die hier baat bij hebben. Het aanbod en de werkwijze wordt tussentijds geëvalueerd en waar nodig doorontwikkeld en bijgesteld.
- In schooljaar 2027-2028 wil de coalitie komen tot een dekkend en passend aanbod dat ook na afloop van de subsidieperiode beschikbaar blijft door het ontwikkelen van een duurzaam en breed gedragen bekostigingsmodel.

Monitoring en evaluatie

De digitale schoolvoorziening volgt de ontwikkeling van de leerling. Het ontwikkelingsperspectief van de leerling, waarin didactische doelen en doelen op sociaal-emotioneel gebied worden gesteld, is daarbij het vertrekpunt. De gestelde doelen en afspraken in het ontwikkelingsperspectief worden cyclisch en regelmatig geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Gedurende het traject van digitaal afstandsonderwijs is er daarnaast frequent contact met ouders en de school van inschrijving over de ontwikkeling van de leerling en de voortgang van de gestelde doelen, zoals vastgelegd in het ontwikkelingsperspectief.

Coalitie Overijssel-West

Achtergrondgegevens	Regio	Overijssel-West
	Hoofdaanvrager	Eduvier onderwijsgroep
	Deelnemende partijen	Eduvier Onderwijsgroep, Aurum College, samenwerkingsverbanden, coalitie Flevoland
	Koploper	Ja
Ontstaansgeschiedenis		
De coalities Flevoland en Overijssel-West zijn vanaf eind 2024 in nauwe samenwerking gestart met de ontwikkeling en implementatie van de Digitale School. De aanleiding was de groeiende behoefte aan een structurele, duurzame en regionaal verankerde digitale onderwijsvoorziening voor leerlingen die (tijdelijk) niet naar school kunnen komen. In beide regio's werd de urgentie versterkt door de ervaringen uit de coronaperiode, waarin de meerwaarde van technologische onderwijsoplossingen duidelijk werd. Op basis van de bestaande aanpak van het Aurum College, dat al langer ervaring heeft met digitaal afstandsonderwijs, is een gezamenlijke blauwdruk ontwikkeld voor een nieuw regionaal aanbod. Onderwijs wordt digitaal, inclusief, adaptief en flexibel ingericht, steeds met oog voor terugkeer naar fysiek onderwijs. In de huidige fase richten beide coalities zich op het opleiden van digicoaches en het operationeel inrichten van de voorziening, zodat vanaf januari 2026 de eerste leerlingen uit de regio's gebruik kunnen maken van het nieuwe aanbod.		
Doelgroep		
De digitale onderwijsvoorziening is bedoeld voor leerlingen uit zowel het primair onderwijs (po) als het voortgezet onderwijs (vo) in de leeftijd van 4 tot 18 jaar. Het gaat om leerlingen die (tijdelijk) niet fysiek naar school kunnen om uiteenlopende redenen. Hieronder vallen thuiszitters, leerlingen met medisch, psychisch of sociaal-emotionele problematiek, dreigende uitvallers en leerlingen die wegens overbrugging of revalidatie op afstand onderwijs zijn aangewezen. Alle leerlingen blijven gedurende het digitale traject ingeschreven bij de eigen school, ouders en het schoolteam blijven actief betrokken.		
Doelen		
De coalitie streeft ernaar het aantal thuiszitters te verminderen en een kwaliteitsimpuls te geven aan het digitale onderwijs voor deze doelgroep. Zowel curatieve (gericht op bestaande thuiszitters) als preventieve (gericht op het voorkomen van verergering) aanpak zijn verenigd. Kwalificatie (behalen van kerndoelen), socialisatie (behoud van sociale binding) en persoonsvorming (zelfregie, motivatie en weerbaarheid) zijn expliciet doelen en worden opgenomen in het OPP, steeds met het oog op een succesvolle terugkeer naar fysiek onderwijs.		
Activiteiten		
De coalitie Overijssel-West zet een Digitale School op waarbinnen de activiteiten duidelijk gerelateerd zijn aan kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming. Technische en inhoudelijke ondersteuning voor leerlingen wordt geboden door IVIO, Aurum College en externe experts.		
Leerlingen werken digitaal via IVIO aan kernvakken, onder begeleiding van een vaste mentor/coach. Indien nodig kan een motiverend keuzevak worden toegevoegd. Studievaardigheden, digitale geletterdheid en frequente mentorgesprekken zijn geïntegreerd in het digitale onderwijs. Wekelijks zijn er contactmomenten en groepsopdrachten, digitale samenwerkingsopdrachten en waar mogelijk hybride deelname aan sport, cultuur of projecten voor sociale binding. Persoonsvorming wordt		

ondersteund via individuele doelen, reflectie, creatieve (online/offline) expressievormen en mentorgesprekken. Ouders zijn bij alle stappen betrokken (intakes, voortgang, portals).

Monitoring en evaluatie

Doelen worden voor iedere leerling vastgelegd in het ontwikkelperspectiefplan (OPP), met Voor elke leerling worden leerdoelen, voortgang en terugkeermogelijkheden vastgelegd in een OPP. Monitoring vindt cyclisch plaats: structureel zijn er (twee)wekelijkse individuele begeleidings- en overlegmomenten met leerling, ouders en schoolteam, waarbij doelen en welzijn besproken worden en waar nodig bijgestuurd. De leerontwikkeling wordt gevolgd via dashboards, learning analytics en feedback, deels gefaciliteerd door IVIO. Sociaal-emotioneel welbevinden krijgt expliciet aandacht in de evaluaties. De effectiviteit van het digitale aanbod wordt jaarlijks op basis van praktijkervaringen en input uit het veld en van leerlingen, ouders en professionals bijgesteld; de blauwdruk wordt zo voortdurend verbeterd. Tegelijk ontwikkelen de coalities gezamenlijk kennis, delen belemmeringen en successen en bouwen verder aan duurzame, regionale inbedding van het digitale afstandsonderwijs.

Coalitie Utrecht

Achtergrondgegevens	Regio	Provincie Utrecht (m.u.v. stad Utrecht)
	Hoofdaanvrager	CVO Groep (Stichting voor Chr. VO Zuidoost Utrecht)
	Deelnemende partijen	Samenwerkingsverband VO RUW Samenwerkingsverband VO Zuidoost Utrecht Samenwerkingsverband SWV V(S)O Eemland Samenwerkingsverband VO Zuid-Utrecht CVO groep (Stichting voor Chr. VO Zuidoost Utrecht) Jordan Montessori Lyceum Utrecht
	Koploper	Nee
	Ontstaansgeschiedenis	
De coalitie Utrecht is ontstaan uit een bestaande samenwerking van samenwerkingsverbanden voor voortgezet onderwijs (vo) in de regio Utrecht. Het initiatief ligt bij samenwerkingsverband VO RUW, die de aanvraag samen met penvoerder CVO schreef. Binnen de regio zijn al een aantal initiatieven rondom thuiszittende leerlingen opgezet, die binnen de subsidieregeling zullen worden uitgebreid met een (volledig) digitale component. De bestaande voorzieningen zijn de volgende: • Maatwerkgroep Samenwerkingsverband RUW De maatwerkgroep is een bestaande digitale voorziening voor leerlingen waarvan blijkt dat de school (tijdelijk) niet kan voldoen aan hun onderwijs- en ondersteuningsbehoeften waardoor schooluitval dreigt of al is ontstaan. Leerlingen komen fysiek naar de leeromgeving om hier digitaal onderwijs te volgen (IVIO@School). • Villa-Revius Revius Lyceum Doorn Binnen de Villa worden leerlingen met internaliserende problematiek vanuit het reguliere onderwijs ondersteund met als doel terugkeer naar het fysieke onderwijs. Eind schooljaar 2024-2025 is de coalitie begonnen met een onderzoek naar thuiszitters in de gehele regio, gericht op het verkrijgen van aantallen thuiszittende leerlingen en meer inzicht in de achterliggende oorzaken. Gemeenten en hulpverleningsinstanties worden, waar mogelijk, via de samenwerkingsverbanden actief betrokken bij dit onderzoek, om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de thuiszitters. Op die manier hoopt de coalitie met het aanbod van digitaal afstandsonderwijs zo goed mogelijk aan te kunnen sluiten bij de behoeften van de doelgroep.		
Doelgroep		
De digitale voorzieningen binnen de coalitie zijn gericht op vo-leerlingen in de leeftijd 12 tot 18 jaar op vmbo tl, havo of vwo niveau die niet meer in staat (dreigen te) zijn fysiek onderwijs te volgen op locatie... Waar voor de onderbouwleerlingen de focus meer zal liggen op het wennen aan school en het opbouwen van structuur, zal de digitale schoolvoorziening voor bovenbouwleerlingen vaker gericht zijn op de voorbereiding voor het halen van een diploma. Voor toelating moeten leerlingen voldoen aan een aantal voorwaarden zoals schoolinschrijving, voldoende motivatie, de mogelijkheid tot zelfstandig en vakinhoudelijk werken, minimaal 3 dagdelen digitaal onderwijs kunnen volgen en de juiste (digitale) hulpmiddelen ter beschikking. Daarnaast wordt tijdens de subsidieperiode onderzocht wat leerlingen op vmbo basis/kader en praktijkonderwijs-niveau nodig hebben op het gebied van begeleiding en digitale omgeving.		
Doelen		

Het primaire doel van de coalitie Utrecht is om terugkeer naar fysiek onderwijs of het behalen van een diploma zo (snel en) soepel mogelijk te laten verlopen. Dit wil de coalitie bereiken door een digitale schoolvoorziening op te zetten voor thuiszittende leerlingen, zodat deze verbonden blijven met hun leerproces en hun schoolloopbaan zoveel als mogelijk ononderbroken kunnen doorlopen. Aanvullend worden leerlingen door een combinatie van digitaal onderwijs en fysieke aanwezigheid en begeleiding gestimuleerd om structuur in hun dag te brengen en in contact te komen met anderen om zo voorbereid te worden op functioneren in de samenleving. Daarnaast is het doel van de coalitie dat de maatwerkgroep die het samenwerkingsverband RUW op dit moment organiseert op termijn wordt geïmplementeerd op de scholen zelf. Het streven is dat elk samenwerkingsverband binnen de coalitie uiteindelijk over een voorziening beschikt waar digitale aansluiting mogelijk is.

Activiteiten

In 2025 voert de coalitie een onderzoek uit naar het aantal thuiszitters in de regio, de oorzaken, problematiek en ondersteuningsbehoeften van deze leerlingen. De resultaten vormen input voor het vervolg van de aanpak van de coalitie. Die aanpak is op te delen in drie componenten:

- Uitbreiden van de Maatwerkgroep Samenwerkingsverband VO RUW
De huidige digitale leeromgeving zal worden uitgebreid zodat leerlingen waarvoor het nog niet mogelijk is om fysiek naar de voorziening te komen, vanuit huis digitaal kunnen aansluiten.
- Uitbreiden Villa-Revius (Revius Lyceum Doorn)
De uitbreiding van Villa-Revius, de Digitale Villa, is bedoeld voor thuiszittende leerlingen met extreem internaliserende problematiek die (nog) niet het fysieke onderwijs in de reguliere Villa kunnen volgen. Hoofdoel hiervan is het behouden van de verbinding met school en met het onderwijs.
- Digitaal Maatwerk

In het tweede jaar (2025-2026) zal worden gewerkt aan een projectplan om digitale voorzieningen meer thuisnabij in te richten, wat vanaf september 2026 wordt uitgevoerd. Doel is om binnen ieder samenwerkingsverband een digitale voorziening op te zetten waar kinderen op afstand digitaal onderwijs kunnen volgen.

Monitoring en evaluatie

In de coalitie zullen gedurende de subsidieperiode gegevens worden bijgehouden rondom instroom en uitstroom van deelnemende leerlingen. Voortgang wordt verder met name bijgehouden via zes- tot achtwekelijkse voortgangsgesprekken met de leerling, ouders, betrokkene van de school van inschrijving, begeleider vanuit de digitale voorziening en eventuele andere betrokkenen. Daarnaast heeft elke leerling een OPP, dat wordt aangevuld met een digitaal onderwijsplan (ODP), waarin afspraken, onderwijsinhoudelijke aspecten en evaluaties worden opgenomen.

Coalitie West-Brabant

Achtergrondgegevens	Regio	West-Brabant
	Hoofdaanvrager	Stichting het Driespan (Schoolbestuur Koraal)
	Deelnemende partijen	Schoolbestuur Koraal en 11 omliggende samenwerkingsverbanden
	Koploper	Nee
Ontstaansgeschiedenis		
Stichting het Driespan vervult een regionale functie met dertien scholen voor speciaal onderwijs in West-Brabant en heeft te maken met veel samenwerkingsverbanden. Het Driespan valt onder schoolbestuur Koraal, penvoerder voor de coalitie. Er is bij de samenwerkingsverbanden uitgevraagd of er behoefte was om deel te nemen aan de coalitie en er bleek een sterke wens vanuit hen om aan te haken. Dat leidde tot de huidige vorm met elf samenwerkingsverbanden in de coalitie. De kick-off bijeenkomst in januari 2025 was tevens het startpunt voor de coalitie. Er is momenteel nog zeer beperkt en niet structureel digitaal afstandsonderwijs aanbod in de regio. Sommige samenwerkingsverbanden werken met middelen voor digitaal afstandsonderwijs zoals AVI robots maar dit is nog weinig structureel of beleidsmatig.		
Doelgroep		
De coalitie richt zich op leerlingen uit het primair onderwijs (po) en voortgezet onderwijs (vo) (4-18 jaar). Het gaat om leerlingen in het reguliere onderwijs die door gezondheidsredenen, zowel fysiek als psychisch, niet in staat zijn om structureel naar school te gaan en dus (dreigende) thuiszitters zijn. De leerlingen dienen wel een schoolinschrijving te hebben. Binnen het vo richt de coalitie zich specifiek op vmbo, havo en vwo. Er is daarnaast een sterke wens om een aanbod te creëren voor leerlingen in het gespecialiseerd onderwijs (sbo/so/vso) en in het praktijkonderwijs vanuit de visie: <i>“Wat voor één werkt, werkt voor velen.”</i> De beschreven doelgroep dient echter als startpunt van waaruit uitbreiding mogelijk is. De coalitie is voornemens om waar mogelijk digitaal afstandsonderwijs ook preventief in te zetten om (volledige) uitval te voorkomen.		
Doelen		
Het overkoepelende doel van de coalitie is dat de leerlingen terugkeren naar fysiek onderwijs. Daarnaast heeft de coalitie als doel om een breed toegankelijk, dekkend en kwalitatief sterk aanbod te creëren binnen het digitaal afstandsonderwijs. Aan het einde van de looptijd wil de coalitie een duurzame en structurele vorm van digitaal afstandsonderwijs ingericht hebben voor leerlingen in het po en vo die binnen het reguliere onderwijs uitvallen. Dit systeem biedt dan maatwerkoplossingen die aansluiten bij de behoeften van elke individuele leerling. Op leerlingniveau is er de wens om een doorgaande schoolontwikkeling te realiseren, die zoveel mogelijk ononderbroken verloopt. Een toename van het welbevinden van leerlingen levert volgens de coalitie op de lange termijn ook een maatschappelijk rendement op, doordat zij een plek in de maatschappij kunnen vinden. De coalitie hoopt daarnaast met het aanbod digitaal afstandsonderwijs het aantal thuiszitters terug te dringen.		
Activiteiten		

De activiteiten per doeldomein zijn nog niet duidelijk geformuleerd en de inzet zal verschillen per samenwerkingsverband. Er zijn binnen de coalitie namelijk meerdere ideeën over de manieren waarop de doelen bereikt kunnen worden. *“Het mooiste zou zijn als er een gereedschapskist is waar je iets uit kan halen op basis van wat het swv of de leerling nodig heeft.”* Wel is coalitiebreed al besloten dat er geen sprake zal zijn van een fysieke voorziening en ingezet wordt op volledig online onderwijs of hybride onderwijs waarbij de leerling deels online en deels op de school van herkomst onderwijs volgt.

Elke leerling zal in ieder geval een vast aanspreekpunt hebben. Deze begeleider is verantwoordelijk voor onderwijsbegeleiding, persoonlijke begeleiding en communicatie met ouders. De coalitie is nog aan het onderzoeken hoe deze rol het best wordt ingericht. De inzet van de begeleider verschilt wederom per samenwerkingsverband. Het uitgangspunt is dat de rol zoveel mogelijk bij of binnen de school belegd wordt.

De coalitie hanteert een *“twee paden beleid”* in het eerste jaar. In eerste instantie zal worden ingezet op wat al mogelijk is, denk aan AVI robots en bestaand lesmateriaal. Ondertussen wordt verder gekeken naar mogelijkheden, zoals het opzetten van een digitale omgeving. Na een halfjaar zal worden geconcretiseerd met de samenwerkingsverbanden wat hun aanpak zal zijn.

Monitoring en evaluatie

De coalitie heeft nog geen concrete plannen met betrekking tot de monitoring en evaluatie.

Genoemde manieren om te monitoren zijn:

- Regelmatige evaluatiegesprekken: zowel met de leerling als de ouders/verzorgers.
- Het OPP waarin de korte- en langetermijndoelen zijn vastgelegd met aandacht voor zowel cognitieve als sociaal-emotionele ontwikkeling.
- Het plan van aanpak voor de leerling sluit aan bij het OPP met aandacht voor de manier waarop gewerkt wordt naar fysiek onderwijs inclusief beschrijving van mijlpalen.
- Analyse van de leerresultaten en participatie.
- Overleg tussen docenten, zorgteam en het samenwerkingsverband.
- Overleg rondom de verantwoording van de middelen waarin het mogelijk is om samenwerkingsverbanden te monitoren in de stand van zaken omtrent doelen, ambities etc.

Coalitie Zeeland

Achtergrondgegevens	Regio	Provincie Zeeland
	Hoofdaanvrager	Stichting OZEO
	Deelnemende partijen	Samenwerkingsverband Zeeuws-Vlaanderen PO en VO Samenwerkingsverband SPVO Oosterschelderegio VO Samenwerkingsverband PVOW, VO Samenwerkingsverband Kind op 1: PO voor Walcheren en Oosterschelderegio Stichting OZEO, gespecialiseerd onderwijs in PO- en VO-leeftijd en praktijkonderwijs
	Koploper	Ja
Ontstaansgeschiedenis		
Binnen de regio werken verschillende partijen al langer samen op het gebied van digitaal afstandsonderwijs. In augustus 2023 zijn de partners gestart met de OpMaat, een hybride bovenschoolse voorziening voor thuiszittende leerlingen. De uitvoering van de OpMaat legde aanvankelijk minder nadruk op het digitale component. Nadat de partners op de subsidie waren gewezen, is de coalitie gevormd met de gezamenlijke ambitie om het digitale aspect van afstandsonderwijs systematisch aan te pakken. De OpMaat begon in augustus 2023 met zeven leerlingen, aan het einde van het schooljaar 2023/2024 maakten 14 leerlingen gebruik van het aanbod en waren er zes leerlingen uitgestroomd naar vervolgonderwijs. In het schooljaar 2024-2025 hebben er 33 jongeren in de OpMaat gezeten, 8 hiervan zijn uitgestroomd: 6 naar een vervolgonderwijs en 2 naar intensievere zorg. In afwachting van de komst van nieuwe medewerkers is de groei momenteel beperkt.		
Doelgroep		
De OpMaat richt zich op alle leerlingen in vo-leeftijd met een diplomagericht uitstroomprofiel in Zeeland van vmbo-basis tot en met vwo. Daarbij richt zij zich vooral op thuiszitters die zij liever schoolmissers noemen. Met de uitbreiding van de Opmaat met de digitale component zal de coalitie zich richten op het optimaliseren van het leertraject van leerlingen waarbij sprake is van langdurig schoolverzuim. In een latere fase wil de coalitie ook aan de slag met leerlingen in de basisschoolleeftijd en leerlingen in de vo-leeftijd met uitstroomrichting arbeid en dagbesteding.		
Doelen		
Hoofddoel van de coalitie is om een (digitale) leeromgeving in te richten waardoor leerlingen via leren (weer) in contact komt met de maatschappij door het bieden van structuur (in ruimte, tijd, materialen en activiteiten) en begeleiding van vaste mentoren. Op die manier wordt er een duurzame oplossing voor het thuiszittersprobleem in de regio neergezet die door alle leerlingen en betrokken toegankelijk is. De coalitie richt zich sterk op het sociale aspect van gezamenlijk leren, binnen en buiten de school. Ook zelfbewustzijn, zelfstandigheid, communicatieve vaardigheden en burgerschap zijn doelen die de coalitie hoopt te bereiken door middel van de (digitale) leeromgeving. Uiteindelijk doel van de OpMaat is uitstroom van deelnemende leerlingen naar regulier vo of vervolgonderwijs (mbo/hbo). Het is daarnaast de bedoeling om binnen elk samenwerkingsverband in de regio een fysieke locatie te hebben waar de leerlingen welkom zijn. Dit kan in samenwerking met reeds bestaande initiatieven. Uiteindelijk streeft de coalitie ernaar dat er geen thuiszitters meer zijn en de OpMaat		

over 10 jaar overbodig is geworden door sterke samenwerking met en tussen scholen en andere betrokkenen.

Activiteiten

De coalitie Zeeland zal in de uitvoering van digitaal afstandsonderwijs diverse activiteiten inzetten om de doelen te behalen. Er worden schoolaanwezigheidsteams geformeerd om contact te zoeken met leerlingen die niet op school zijn. Verder legt de coalitie nadruk op kennisdeling vanuit de OpMaat met scholen, zodat leerlingen al begeleid kunnen worden voordat ze thuis komen te zitten. De overige activiteiten zijn onder te verdelen in de drie doeldomeinen:

- **Kwalificatie**

Binnen de OpMaat wordt gebruik gemaakt van digitale leermiddelen zoals IVIO en Jojo school en de lesmethoden van het reguliere voortgezet onderwijs. Deze flexibiliteit kan de mogelijkheden om te leren vergemakkelijken en zorgt ervoor dat iedereen zich kan blijven ontwikkelen ongeacht ontwikkelingen in het persoonlijke leven. Elke leerling binnen de OpMaat heeft een eigen leerroute bestaande uit fysieke en online ontmoetingen en leermomenten.

- **Socialisatie**

De digitale schoolvoorziening biedt daarnaast mogelijkheden om leerlingen, ook online, met elkaar in contact te laten komen en zo sociale vaardigheden, samenwerking en maatschappelijke betrokkenheid te versterken. In een hybride (of volledig digitale) vorm van leren, communiceren leerlingen met elkaar, wat de socialisatie en eventueel ook de individuele en gezamenlijke leerprocessen bevordert.

- **Persoonsvorming**

Door middel van digitale dagboeken, een podcast, blog of online vragenlijsten worden leerlingen zich bewust van hun sterke punten en hun ontwikkelpunten. De digitale leeromgeving biedt leerlingen daarbij de mogelijkheid om in hun eigen tempo en eigen tijd te leren en docenten geven aansluitend persoonlijke begeleiding en gerichte feedback. Leerlingen kunnen daarnaast via de digitale omgeving samenwerken aan projecten en vakken en ook buitenschoolse activiteiten zijn onderdeel van het aanbod.

Monitoring en evaluatie

Er is een aanmeldprocedure ontwikkeld in samenspraak met het samenwerkingsverband Oosterschelderegio, aangezien zij een wettelijke taak hebben in het kader van thuiszitters. Met alle betrokkenen (leerling, ouders, zorgverleners) wordt per traject een doel vastgesteld en vastgelegd in het OPP, wat gedurende het traject geëvalueerd wordt. Verder werkt de OpMaat intensief samen met Hogeschool Rotterdam (lectoraat Motiverende leeromgevingen), waarbij een onderzoeksvoorstel is opgesteld. De coalitie wil onderzoeken wat de ideale afwisseling van online en fysiek leren is voor leerlingen op basis van literatuur, het OBP, OPP, de handelingskennis van docenten en de ervaringen van leerlingen en ouders. Op basis van deze informatie wordt een intake instrument en handreiking voor docenten ontwikkeld. Verder zal een evaluatief onderzoek uitgevoerd worden naar de werking van kennisdeling rondom preventie. Ten slotte wil de coalitie erachter komen wat de OpMaat een krachtige leeromgeving maakt en wat de werkende mechanismes zijn op basis van observaties, documentanalyse en interviews. Dit zal van waarde zijn bij het uitbouwen van de OpMaat maar ook voor andere initiatieven.

Coalitie Zuid-Holland Noord

Achtergrondgegevens	Regio	Zuid-Holland Noord
	Hoofdaanvrager	Stichting Fioretti Teylingen
	Deelnemende partijen	Stichting Fioretti Teylingen, De Haagse Scholen (po), OPDC Delft, School zonder Muren, Lucas Onderwijs (po), en de samenwerkingsverbanden Den Haag
	Koploper	Nee
Ontstaansgeschiedenis		
Coalitie Zuid-Holland Noord is een brede provinciale samenwerking met als penvoerder Stichting Fioretti Teylingen. Bij de coalitie zijn onder meer De Haagse Scholen, OPDC Delft, School zonder Muren, Lucas Onderwijs en samenwerkingsverbanden in Den Haag betrokken. De coalitie zet expliciet in op het versterken en verbinden van bestaande en nieuwe initiatieven rond digitaal afstandsonderwijs voor (dreigende) thuiszitters, met deelname vanuit primair, voortgezet en gespecialiseerd onderwijs. Er wordt gewerkt met een ontwikkelgroep, klankbordgroep, projectgroep en stuurgroep. Het eigenaarschap voor de uitwerking en uitvoering ligt nadrukkelijk bij de scholen, besturen en samenwerkingsverbanden zelf.		
Doelgroep		
De coalitie focust zich op vier soorten groepen leerlingen: 1) dreigende uitvallers die veelvuldig verzuimen, 2) leerlingen die deels fysiek naar school komen en een school van inschrijving hebben, 3) leerlingen die niet fysiek naar school komen en een school van inschrijving hebben en 4) leerlingen die niet fysiek naar school komen en ook geen school van inschrijving hebben. De doelgroep omvat leerlingen uit zowel het primair onderwijs (po) als voortgezet onderwijs (vo). Hieronder valt ook het gespecialiseerd onderwijs. De precieze toelatingscriteria en procedures worden nog verder uitgewerkt, onder regie van de ontwikkelgroep, mede omdat definitie en registratie binnen de regio's verschillen. Scholen en samenwerkingsverbanden bepalen samen de ondersteuningsbehoefte en het perspectief, met een digitaal onderwijskundig plan en stroomschema als instrumenten. De verwachting is dat de aanpak zich als olievlek uitbreidt.		
Doelen		
Het doel van de coalitie is om (dreigende) thuiszitters terug te laten keren in een schoolse setting, met kwalificatie van het diploma als gevolg. Daarnaast is het streven van de coalitie om het bestaande aanbod verder te versterken en breder uit te zetten in de regio. Er wordt gestreefd naar een breed digitaal aanbod. Voor de leerlingen focust de coalitie zich op het versterken van betrokkenheid en welzijn tijdens thuiszitperiodes.		
Activiteiten		
De coalitie werkt met een cyclische aanpak waarin besturen, scholen en voorzieningen via open aanvragen kunnen instappen. Scholen ontwikkelen op basis van een gemeenschappelijk kader eigen onderwijsplannen voor digitale/hybride oplossingen, altijd in afstemming met het samenwerkingsverband. Digitale en hybride alternatieven worden opgezet als aanvulling op bestaande voorzieningen, niet als aparte voorziening. Er komt een centraal expertise-punt, ondersteund door decentrale kennisplekken die de opgedane kennis bundelen, delen en uitrollen. Bestaande initiatieven (zoals 'Docent op de Fiets') krijgen ruimte om de analoge werkwijze uit te breiden met digitale componenten. Lerende netwerkactiviteiten, conferenties en structurele kennisdeling zijn vast onderdeel van het traject.		

Monitoring en evaluatie

Scholen en besturen zijn zelf verantwoordelijk voor het monitoren van hun eigen activiteiten, onder meer via het OPP en school-eigen volgsystemen. Er wordt gestuurd op expliciete doelen in de drieslag kwalificatie-socialisatie-persoonsoorming. De projectleiders en projectgroep houden zicht op de voortgang, organiseren halfjaarlijkse rapportages en borging van kennisdeling. De uitwerking van monitoring-instrumenten (zoals format voor digitale onderwijskundige plannen) en de procedure voor structurele evaluatie is nog in ontwikkeling. De coalitie erkent hiermee zelf dat uniforme en scherpe monitoring nog een punt van aandacht is.

Coalitie Zuid-Holland Zuid

Achtergrondgegevens	Regio	Zuid-Holland Zuid
	Hoofdaanvrager	Stichting BOOR
	Deelnemende partijen	Stichting BOOR en samenwerkingsverbanden in provincie Zuid-Holland
	Koploper	Nee
Ontstaansgeschiedenis		
De coalitie Zuid-Holland Zuid, met Stichting BOOR als penvoerder en projectleider vanuit Yulius Onderwijs, is een samenwerking tussen meerdere samenwerkingsverbanden, besturen en scholen in de regio. De coalitie kiest ervoor scholen en besturen regie te geven: zij kunnen binnen een door de coalitie aangereikt kader zelf onderwijsplannen voor digitaal afstandsonderwijs (laten) ontwikkelen en aanvragen doen voor innovatie, implementatie of scholing. De procedure en kaders zijn coalitiebreed vastgesteld; een stuurgroep en projectgroep zien toe op de beoordeling en verdeling van middelen. De nadruk ligt op brede dekking in po, vo en gespecialiseerd onderwijs, met oog voor regionale spreiding en duurzame inbedding.		
Doelgroep		
De coalitie werkt met een ruime, inclusieve doelgroep: alle leerlingen in po, vo en so die om uiteenlopende redenen (tijdelijk) niet fysiek naar school kunnen, leerlingen in re-integratie, leerlingen die de school wil behouden en leerlingen die vanwege belastbaarheid niet in een reguliere setting passen. Toelating is belegd bij scholen zelf, via reguliere ondersteuningsprocessen en bevestiging door het samenwerkingsverband. Specifieke toelatingscriteria zijn nog in uitwerking, mede vanwege de grote diversiteit aan aanvragen. Hierdoor heeft de coalitie nog weinig zicht op het aantal leerlingen dat bereikt kan worden en hu specifieke problematiek.		
Doelen		
Het hoofddoel is dat alle leerlingen actief verbonden blijven aan hun leerproces en waar mogelijk terugkeren in het fysieke onderwijs. Digitale en hybride vormen van onderwijs worden als tijdelijk maatwerk ingezet om leerachterstanden te beperken, sociale binding te behouden en het welbevinden van de leerling te versterken. Een tweede doel is het voorkomen van thuiszitten door preventief digitaal/hybride onderwijs aan te bieden. De coalitie bouwt aan een regionaal dekkend kennis- en ondersteuningsnetwerk voor digitaal afstandsonderwijs, zodat expertise breed beschikbaar blijft, ook na afloop van de subsidie.		
Activiteiten		
De coalitie zet in op drie pijlers: het ontwikkelen en uitvoeren van onderwijsplannen voor digitaal onderwijs, het (door)ontwikkelen van digitale tools en instrumenten en het actief organiseren van kennisdeling. Voorlopers binnen de coalitie, zoals B!TS (IVIO-traject) en het Heer Bokel College ('online dag') fungeren als inspiratie. Digitale trajecten kunnen preventief of curatief zijn, en lopen parallel in po, vo en so. Scholen kunnen aanvragen doen voor activiteiten, die worden beoordeeld en begeleid vanuit het coalitiekader. Kader en structuur voor begeleiding, monitoring en privacy zijn vastgelegd, met een verplicht risicoanalyse bij aanvragen. Praktijkervaringen worden verzameld en gedeeld via een kennis- en expertiseplatform.		
Monitoring en evaluatie		

Binnen de coalitie is monitoring op meerdere niveaus georganiseerd. Scholen monitoren individuele leerlingen via het OPP en sluiten zoveel mogelijk aan bij bestaande kwaliteitssystemen. Per aanvraag worden doelen, opbrengsten en risicoanalyse expliciet gemaakt. Coalitiebreed wordt de voortgang halfjaarlijks besproken met alle partners. Er vinden pilots en tussentijdse evaluaties plaats. De nadruk ligt op het delen van geleerde lessen, uitkomsten van pilots en het borgen van afspraken voor continuïteit en opschaling. Aandachtspunt is dat, door de grote autonomie van onderwijsplannen, monitoring soms verschillend wordt vormgegeven. De coalitie onderkent dat scherpere sturing op uniforme monitoring, doelgroepregistratie en structurele borging van sociale doelen nog in ontwikkeling is.

Oberon

Postbus 1423, 3500 BK Utrecht
t 030 230 60 90 | f 030 230 60 80
info@oberon.eu | www.oberon.eu

Utrecht, november 2025
In opdracht van Kennisnet